

HET ARCHIEF VAN DE TAFEL VAN DE H. GEEST VAN 's-HERTOGENBOSCH

Regesten van oorkonden en andere stukken

**deel 17
nr's 3913 - 4039
1560 - 1579**

**door
dr. A.C.M. Kappelhof
Den Haag
versie 2018**

3913.

1560, 5 april

Schenking erfcijns Colperstraat en erfpacht Oss

Notaris Peter 'Banckens de Orba' oorkondt.

Arnoldus van Asperen priester en beneficiaat van de St. Janskerk schenkt aan Frans Bogaarts thans meester of provisor van de grote Tafel van de H. Geest ('provisori et magistro maioris mense Sancti Spiritus') een erfcijns van 6 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk uit een huis met toebehoren in de Colperstraat en een erfpacht van 1 sester rogge uit Oss en een stuk land van 1 morgen in Macheren.

Aangezien door de hertogen van Brabant is verordend dat goederen verworven door dode hand aflosbaar moeten zijn tegen de penning 16, 18 of zelfs 20, daarom bepaalt Arnoldus dat deze goederen losbaar zijn tegen betaling van 232 Karolusgulden en de verbetering ervan zoals deze door taxateurs is bepaald.

plaats van de handeling:

in het grote gasthuis van de Tafel van de H. Geest in 's-Hertogenbosch.

getuigen van de handeling

Jacob van Arkel en Gijsbert 'Steynssen' burgers en inwoners van 's-Hertogenbosch

Het merkteken van de notaris heeft als motto 'omnibus una fides' [= voor iedereen één geloof].

De Tafel van de H. Geest was een dode hand.

3913a.

1560, 5 april

Aflossing erfcijns Colperstraat, Oss en Macharen

Aart van Asperen priester heeft gevestigd ten behoeve van Frans Bogaarts meester van de Tafel van de H. Geest een losbare erfcijns van 6 Karolusgulden uit een huis in de Colperstraat, een erfpacht van 1 sester rogge uit Oss en 1 morgen land in Macharen. Hij lost deze nu af met 120 gulden

Taal: Nederlands.

Geschreven op papier

3914.

1560, 20 juni

Overdracht erfcijns Gemonde

Laurens z.v.w. Jacob van Leende als echtgenoot van Yda d.v.w. Gerard Jansz. 'die Goeywert' en Liesbeth d.v.w. Hendrik Meusz draagt over aan Frans Bogaarts ten behoeve van de tafel van de H. Geest een erfcijns van 5 pond payment uit onderpanden in Gemonde gevestigd op

11 juli 1531 (zie nr. 3660).

Zie de negentiende-eeuwse administratie van de Godshuizen lib. 2 fol. 128.

3915.

1560, 18 augustus

Machtiging overleg tiendmaaltijd Empel

Schepenen, heemraden, burgemeesters, kerkmeesters en heiligegeestmeesters van de heerlijkheid Empel en Meerwijk machtigen Jan van Stakenborch z.v.w. mr. Dirksz. priester en pastoor van Empel en Meerwijk, Willem Dirksz. Daniels schout, Jan Goortsz., 'Oth' Jacobsz. en Peter Klaasz. Jansz. schepenen, Dirk Jansz. kerkmeester en Wouter Klaasz. van der Weide heiligegeestmeester om met mr. Goort Lombaarts meester van de Tafel van de H. Geest te een akkoord te sluiten over de maaltijd die de geburen van Empleg plegen te hebben bij de verpachting van de tienden. Zij mogen zegsmannen aanstellen die namens de geburen spreken.

Taal: Middelnederlands.

Met het nauwelijks leesbare schependomszegel van Empel en Meerwijk.

Door beschadiging slecht leesbaar.

3916.

1560, 24 augustus

Overeenkomst tiendmaaltijd Empel

Voor schepenen van 's-Hertogenbosch treffen Goyaart Lombaarts van Enkevoort licenciaat in de rechten en meester van de Tafel van de H. Geest en de gemene naburen van Empel en Meerwijk een overeenkomst aangaande de maaltijd die pleegt te worden gehouden bij de verpachting van de tienden [dze zijn sinds 1524 eigendom van de Tafel]. Mr. Goyaart handelt in aanwezigheid en met toestemming van jonker Willem die Borchgreve schepen van 's-Hertogenbosch en provisor van de Tafel.

De geburen zullen het personeel van de Tafel niet hinderen bij het innen van de tiend.

Wanneer dit gebeurt zal de kapelaan dit vanaf de preekstoel bekend maken. De Tafel kent aan de gemene geburen een losrente toe van 10 Karolusgulden. De meester mag deze rente altijd aflossen met 150 Karolusgulden. Dit moeten de geburen dan wel met toestemming van de meester beleggen. Hiermee komt er eeinde aan de tiendmaaltijd.

Taal: Nederlands.

3917.

1560, 16 september

Vestiging lijfrente Frankenhofstad en bij de St. Anthonispoort

Jan z.v.w. Peter van Asperen gewantsnijder;

Hendrik z.v.w. Goossen Gijsbertsz. als echtgenoot van Aleid

Peter z.v.w. Lucas van 'Doyenbraecken' als echtgenoot van Johanna

Aleid en Johanna zijn d.v.w. Peter van Asperen

zij beloven te betalen aan mr. Goyaart Lombaarts van Enkevoort als meester van de Tafel van de H. Geest een lijfrente van 12 Karolusgulden op het leven van Arnoldus van Asperen priester en beneficiaat in de St. Janskerk

Onderpanden zijn:

1. een driehoekig stukje land gend. Het Geerken in het Vrijdom in Frankenhofstad aan de steenweg tussen de Deze die daar aan twee kanten langs stroomt en <niet ingevuld>
2. drie huizen die naast elkaar liggen naast de St. Anthonispoort gend. 'die Borch' tussen de stadswal en de Deze strekkend van de straat tot aan een erfgoed van de stad
3. een huis en erf gend. De Lelie aan de Markt tussen het huis De Gaffel dat van de stad is en Goyaart Willemsz. tingieter strekkend vanaf de Markt tot aan Sofie weduwe van Peter van der Straten en haar kinderen.

Dit houdt verband met de thans overdracht van zekere erfgoederen, pachten en renten door mr. Goyaart aan Jan, Hendrik en Peter die thans heeft plaatsgevonden.

3918.

1560, 16 september

Betalingsbelofte som gelds

Jan, Hendrik en Peter (als nr. 3917) beloven te betalen aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort 36 Karolusgulden. Uitbetaling terstond na de dood van Arnoldus van Asperen.

3919.

1560, 20 september

Heemraadschap Empel

Dirk Corstiaansz. van den Heuvel, Dirk Jansz., Hendrik Matheusz., Wouter Klaasz. , Arnt Ariens van Malsen, Dirk Loyens en Klaas Jansz. heemraden van Empel en Meerwijk oorkonden 'dat is gekent ende gegeven in eenen dyckcheringe in een stuck Maesdyckx' in de heerlijkheid Empel en Meerwijk gend. de Acht Mergen, groot 8 morgen gewoonlijk gend. 'die Scerpe Hengmenge'. Verder de volgende stukken land:

1. 2 ½ morgen land gend. 'den Maelhoevel' tussen een stuk land gend. De Kromme Mergen strekkend tot aan de 'Busennegge' ,
2. 2 ½ morgen land gend. tussen de Scherpe Hengmenge en Schoutenkamp,
3. 13 ½ hont land in het Polsbroek grenzend aan de Scherpe Hengmenge strekkend tot aan het 'Wielsem' ,
4. 1 morgen land gend. de Zilveren Berg grenzend aan de Kromme Mergen met de pachten, renten en cijzen die uit dit land gaan.

De heemraden verklaren dat vroeger mr. Francois Bogaarts heeft 'verbuet' een cijns van 9 gulden en een rente van 18 gulden en een rente van 9 gulden van 20 stuivers het stuk.

Op de rug: van drie stukken land in Empel.

Taal: Nederlands

Het zegel van het heemraadschap is verdwenen.

3920.

1560, 20 september

Heemraadschap Empel

Soortgelijke verklaring als nr. 3919, nu met betrekking tot een stuk Maasdijk gend. De Acht Mergen, 6 morgen land in 'die Buseneggen' tussen de 'Allensdonck' en 'die Cleyn Busenegge' strekkend van de 'Maeshoevel' tot de gemene wetering met alle pachten, renten en cijzen die daar uit gaan. De heemraden verklaren dat mr. Francois Bogaarts vroeger heeft 'verbuert' 27 Karolusgulden volgens schatting gedaan door oud-heemraden. Taal: Nederlands.

Met een fragment van het zegel van het heemraadschap

3921.

1561, 27 februari

Afstand recht van vruchtgebruik weide Lithoyen

Gerard z.v.w. Jan van Leut en weduwnaar van Adriana d.v.w. Gijsbert z.v. Jan Loyen draagt het recht van vruchtgebruik op een derde deel van een schaar weide in de uiterwaard genaamd 'Kanaparts Weerd' over aan Jan z.v.w. Jan Loyen schout in Kessel ten behoeve van Jutta zijn minderjarige dochter verwekt bij Adriana.

3922.

1561, 27 februari

Verkoop weide Lithoyen

Jan z.v.w. Jan Loyen handelend als voogd over de minderjarige Jutta (zie verder nr. 3921); Christina d.v.w. Gijsbert z.v. Jan Loyen; Woouter z.v.w. Rudolf Goyartsz. als man van Johanna d.v. Gijsbert zij dragen na verkoop de hele schaar weide in Lithoyen over aan Berwinus z.v.w. Arnd Hendriksz. van Oss ten behoeve van mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort. Hoewel niet vermeld wordt dat mr. Goyaart meester is van de Tafel van de H. Geest is er vermoedelijk wel verkocht aan de Tafel omdat onder de pliek wordt vermeldt dat er geen leges betaald hoefde te worden. Godshuizen zoals de Tafel waren in 's-Hertogenbosch vrijgesteld van leges.

3923.

1561, 21 maart

Betalingsbelofte pacht hoeve ligging onbekend

Christiaan z.v.w. Peter Christiaansz., Peter zoon van Christiaan voornd. en Peter z.v.w. Wouter Brokken beloven aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort te betalen:

1. 100 Karolusgulden en 100 keurschappen te kiezen uit de schaapskooi van Christiaan voornd. op Pasen eerstkomend

2. 100 Karolusgulden op Bamis eerstkomend
3. 25 Karolusgulden op Kerstmis eerstkomend

Zij zullen aan mr. Goyaart het graan leveren zoals is vastgelegd in de pachtovereenkomst die destijds gesloten is met Wouter Lochtman. Zj zullen ook turf leveren die Wouter beloofd heeft te leveren.

Taal: Nederlands.

3924.

1561, 9 mei

Betalingsbelofte Geefhuis

Mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort belooft te betalen aan Andries z.v.w. Jan Woutersz. Priem 1 mud rogge en 50 Karolusgulden op Kerstmis eerstkomende.

Aantekening rechtsonder dat dit op 22 december 1562 door mr. Goyaart is betaald.

3925.

1561, 12 mei

Verkoop land Geldrop-Hulst

'Tielman Ghyben, Jan Hanssen, Gerardt Zwoesten, Jan Ruenens, Henrick Philips, Peter Vriesen ende Henrick van Gastel' schepenen in Heeze en Leender oorkonden.

Aart z.v. Tielen Gerrits, Aart 'Sceyntkens' en Thomas Janszon met de andere gemene nabure van 'Huls' dragen na verkoop over aan 'Thonis Peter Joerdenszoen' ten behoeve van de Tafel van de H. Geest van 's-Hertogenbosch een stukje erf in de parochie van Geldrop in de heerlijkheid van Heeze en Leende 'tot Huls' grenzend aan de Tafel voornd. en 'het water van Coll ende voirts aen der gebuer thynsgoet van Huls'. Thonis heeft hiervoor betaald 3 gulden eens.

Formulering van de overdracht: 'hebben Thonissen den coper [...] doen hoeven ende erven ende overmidts shoeffs handt daer in doen setten als gewoenlic is te doen in thynsgoet ende hebben der helmelingen op vertegen'.

Taal: Nederlands

Met het gave schependomszegel van Heeze en Leende.

Zie de negentiende-eeuwse administratie van de Godshuizen lib. 8 fol. 14/17.

3926.

1561, 29 mei

Conflict omheinen land Vrijdom – Pepers

De Raad van Brabant in Brussel vaardigt op verzoek van mr. Godevaart Lombarts van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest een mandement van maintenuie uit. De Tafel is sedert onheuglijke tijden in het bezit geweest van een kamp weiland genaamd De Steeg gelegen in het Vrijdom van 's-Hertogenbosch 'aen den Peper'.

Klaas Jansz. van Laar, 'Luenis' van Wijk en Gerard Peters de olieslager hebben zich onlangs vermeten 'die grachten van den voirs. camp weylants te slichten ende de thuynen off

heymsele op te breken ende ewech te worpen ende voirts hennen beesten te dryven op ende deur den voirs. camp'.

De Tafel wordt gehandhaafd in het vreedzaam bezit van het land. De andere partij wordt, als zij zich hiertegen verzetten, ontboden om voor de Raad in Brussel te verschijnen op een nader te bepalen dag. Bevel aan de bode om dit aan de andere partij bekend te maken.

Taal: Nederlands

Met het beschadigde zegel van de Raad.

3927.

1561, 15 juli

Exploot Raad van Brabant land Vrijdom – Pepers

'Eustachius Coppey' executeur ordinaris van de Raad van Brabant bericht aan de Raad dat hij op hun bevel naar 's-Hertogenbosch is gereisd en daar zich vervoegd heeft bij broeder Leonardus van Gemert priester en bewindvoerder van het klooster van St. Elisabeth achter de Tolbrug, Klaas Jansz. van Laar, Gerard Petersz. Olieslager en Daniel van Wijk. Hij heeft hen het mandement van maintenue (zie nr. 3926) voorgelezen. Pater Leonardus, Klaas en Gerard verklaarden hiertegen in verweer te gaan, Daniel wilde dit niet. Eustachius heeft de opposenten gedagvaard op woensdag op de eerste roldag na de grote vakantie. De opposenten verzochten om een kopie van het mandement, hetgeen geschiedde.

Taal: Nederlands

Geschreven op papier en vastgemaakt aan nr. 3926.

3928.

1561, 20 juni

Machtiging Lithoyen overeenkomst beden land Lithoyen

Gijsbert Petersz. en Willem Clingen schepenen van Lithoyen en Peter Joosten borgemeester van dit dorp beloven aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest een machtiging te bezorgen geschreven op perkament en voorzien van het schependomszegel van Lithoyen waarin zij gemachtigd worden om met mr. Goyaart een overeenkomst te sluiten die inhoudt dat de niet vrijgestelde landerijen van de Tafel gedurende 20 jaar niet zullen worden aangeslagen in de door de hertog van Brabant te heffen beden. De Tafel zegt toe in ruil hiervoor jaarlijks 2 gulden en 10 stuivers te betalen.

Taal: Nederlands

Geschreven op papier.

3929.

1561, 25 juni

Machtiging Lithoyen

'Goert Cornelisz. ende Dirck Petersz.' schepenen in Lithoyen oorkonden. De borgemeesters, schepenen, kerkmeesters en heiliggeestmeesters van Lithoyen 'enden den gemeynen raedt

des dorps van Lithoyen' vertegenwoordigende 'het geheele dorpe van Lithoyen' machtigen Gijsbert Peterszoon en Willem Clinge Jansz. schepenen en Peter Joosten borgemeester om namens het dorp met mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest een overeenkomst te sluiten aangaande de niet van beden vrijgestelde landerijen van de Tafel in Lithoyen.

Taal: Nederlands

Het schependomszegel is verdwenen.

3930.

1561, 26 juni

te Brussel

Persoonlijke brief Hendrik Blooyman aan zijn broer mr. Goyaarts Lombarts van Enkevoort

Persoonlijke brief van Hendrik Blooyman aan zijn broer mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort licentiaat in de beide rechten, schepen van 's-Hertogenbosch en 'moderator' van het zeer verheven huis van de H. Geest.

Bevestiging ontvangst van een brief van mr. Goyaart van 23 juni. Hij hoopte binnen enkele dagen uit Brussel te zullen vertrekken, maar dat zal helaas niet gaan wegens lastige zaken die het gemene land aangaan. De graaf van Megen laat weten dat hij eind juni in 's-Hertogenbosch zal zijn om u mededelingen te doen omtrent de rechtspraak/rechtsmacht waar een probleem mee is. Volgt een passage die niet duidelijk is wegens gebrek aan context. Waarschuwing dat de Bosschenaren op hun hoede moeten zijn.

Afsluiting met de wens van een goede gezondheid voor onze moeder en je vrouw. De heer Sonnius [= bisschop van 's-Hertogenbosch] deed tijdens de maaltijd een mededeling over de problemen die de weduwe 'taphoriana' veroorzaakt.

Taal: Latijn.

Geschreven op papier

3931.

1561, 9 augustus

Betalingsbelofte som gelds eens

Anthoonius z.v.w. Peter Jordens wonend in Geldrop, Fran, Peter en Hendrik broers en z.v. Anthoonius voornd. beloven te betalen aan Berwinus Artsz. van Oss ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 167 ½ Karolusgulden op Lichtmis aanstaande. Dit is wegens 50 mud rogge die zij aan de Tafel verschuldigd zijn.

3932.

1561, 11 augustus

Uitwinning Geldrop

Berwin Arntsz. van Oss is door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in een huis, hof en een kamp aangelegen land in Geldrop 'op Gheen Hey' grenzend aan de gemeynte of de gemene weg wegens een achterstallige erfpacht van 14 lopen rogge gevestigd op 4 september 1464 (zie nr. 2525).

Berwinus heeft dit goed overgedragen aan Matthys 'Keyen'. Deze verkoopt het nu aan Berwinus die handelt namens de Tafel van de H. Geest. De rechter vest hem namens de hertog in dit goed.

3933.

1561, 29 november

Schenking land Vught

Frans Bogaarts z.v.w. Lambert Bogaarts en weduwnaar van Adriana d.v.w. Jan van Roy schenkt om Gods wil en als aalmoes aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest de volgende goederen:

1. 2 bosjes houtwas met hun grond en een stukje akkerland aan weerszijden groot 4 lopenzaad en 12 vierkante roeden in Cromvoirt
2. een weiland in Vught-St. Lambertus
3. een derde deel van een weide 'in de Campkens' in Cromvoirt
4. een weide 'in die Kampkens' in Cromvoirt
5. een stuk land gend. Dat Haverland in Vught-St. Lambertus

De weide is belast met een erfcijs van 19 stuivers.

De erfgenamen van Frans mogen dit terugkopen met 800 Karolusgulden.

Op de rug: 'van bosch tot Cromvoirt met noch twee beemptkens'.

3934.

1561, 11 december

Overdracht land Teeffelen

Dirk z.v.w. Jan Dirksz. echtgenoot van Geertrui d.v.w. Jan Willems Sanders dragen over aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort een stuk broekland van 10 hont in het graafschap Megen in de heerlijkheid Teeffelen 'in den Cleemeept' grenzend aan de Tafel van de H. Geest en strekkend van de Teeffelense Wetering tot aan de 'Liether Stege'. Dirk en Geertrui hebben dit land als bruidschat gekregen van Jan Sanders voornd.

Belast met de schouw en de gebuurlijke rechten.

Taal: Nederlands.

3934 bis

Identiek aan nr. 3934 maar geschreven met een andere hand.

3935.

1562, 4 januari

Overdracht erfcijs Schijndel

Leonardus z.v.w. Gerard Pennink z.v.w. Jan Pennink draagt over aan Gerard z.v.w. Arnt Pauwels een erfcijs van 5 Karolusgulden uit een stuk akkerland van 4 lopenzaad in Schijndel in de Hautaart, gevestigd op 9 februari 1553 (zie nr. 3870).

3936.

1562, 25 februari

Overdracht rente stad 's-Hertogenbosch

Jan Glaviman Adriaansz., Lambert 'Zuerincx' Boudewynsz. Dirk Raessen z.v.w. mr. Raso en Willem z.v.w. Willem Peters Raessen voogden van Jan en Margriet kinderen v.w. mr. Frans z.v. Margriet en wijlen mr. Jan Glaviman dragen over aan Frans Hendriksz. ten behoeve van het blok van de Vughterdijk een rente op de stad 's-Hertogenbosch van oorspronkelijk 6 ½ Rijns gulden van 20 stuivers het stuk verkocht op 24 maart 1514. De rente is later verlaagd tot 5 gulden 15 stuivers en 26 mijten.

3937.

1562, 25 april

Verkoop land Udenhout

Andries z.v.w. Jan Wouter Priemsz. anders genaamd 'Saytsz.' laat veilen een stuk weiland van 1 ½ bunder in Udenhout 'opt Goomelaer' grenzend aan het Groot Gasthuis en de Gommelaarse Straat.

Volgen de voorwaarden.

Jaspar z.v.w. Jan Mathyssen is de hoogste bieder en wordt daarmee de koper.

Aantekeningen over betaling van de koopsom van 150 Karolusgulden door mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort.

Taal: Nederlands

Geschreven op papier

3938.

1562, 30 mei

Uitgifte erfcijs windmolen en huis bij Orthenpoort

Martinus Adriaansz., Hendrik Arntsz., Joost van Ouden en mr. Dirk van den Meer priester en kanunnik van de St. Janskerk handelend als door het stadsbestuur van 's-Hertogenbosch benoemde voogden over Jan, Johanna, Marie en Liesbeth minderjarige kinderen van Hillegond en wijlen Jacob van Poppel voor een derde deel;

Arnoldus z.v. Liesbeth en wijlen mr. Jan van Broegel c.s. voor een derde deel;

Christna weduwe van Andries jansz. van Poppel handelend krachtens het door haar en haar man gemaakte testament voor een der deel.

Zij geven uit in erfcijs aan Anthonius z.v.w. Jan Michielsz. leidekker een schorsmolen en een huis met alle rechten en toebehoren. De molen staat op een stuk erfgoed gend. Dat Schildeken buiten de stad bij de Orthenpoort groot 10 hont en 91 vierkante roeden grenzend aan het Klein Muntelken en aan de Molskamp met de gemene stroom ertussen. Op het goed rust een hertogscijs van 8 of 10 oude groten. Anthonius betaalt aan ieder van de drie uitgevende partijen een erfcijs van 10 Karolusgulden. Anthonius mag elk van de drie erfcijsen aflossen met 167 Karolusgulden, mits hij een half jaar van tevoren opzegt.

3939.

1562,10 juli

Overdracht erfcijns land Vught-Deuteren

Herman van Aken (?) draagt een erfcijns van 3 Karolusgulden uit een kamp lands van 5 morgen in Vught-St. Lambertus onder Deuteren grenzend aan de gemene straat over aan:

1. Godfried en Hendrik broers en k.v.w. Jan van Welhuizen Hendriksz. en aan Willem z.v.w. Bernard Gast als echtgenoot van Johanna d.v.w. Jan van Welhuizen voornd. mede ten behoeve van Jan en Liesbeth en X [onleesbaar] ook k.v.w. Jan van Welhuizen voor een vijfde deel
2. Marie, Liesbeth en Geertrui k.v.w. Hendrik van Welhuizen voor drie vijfde deel
3. Jan en Hendrik k.v.w. Arnt z.v.w. Hendrik van Welhuizen voor een vijfde deel

De rente is aflosbaar met 50 Karolusgulden.

3940.

1562, 27 oktober

in de namiddag tussen drie en vier uur

Uitwinning hoeve Geldrop

Notaris Jacob Donk van Den Bosch oorkondt.

Berwin Arntsz. van Oss handelend namens de Tafel van de H. Geest is door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in een huis c.a. in Geldrop 'op Gheen Heye' wegens een achterstallige erfpacht van 14 lopen rogge Geldropse maat gevestigd op 4 september 1464 (zie nr. 2525).

Berwin is door de schout van 's-Hertogenbosch namens de hertog gevest in dit goed op 11 augustus 1561 (zie nr. 3932).

Het pand wordt nu geveild in de herberg Sinterklaas aan de Markt in 's-Hertogenbosch. Berwin biedt er voor 16 mud en 5 ½ sester en alle gemaakte onkosten. De koper moet de erfpacht van 14 lopen voor zijn rekening nemen.

Jan van Gent verklaart dat hij aan dit goed onkosten gemaakt heeft wegens ingeboden ter waarde van 5 gulden en 16 stuivers. Reinier de Leeuw ingebieder van 's-Hertogenbosch declareert onkosten ter waarde van 2 gulden en 18 stuivers.

Aangezien niemand meer biedt dan Berwin wordt de Tafel de nieuwe eigenaar van het goed.

Getuigen:

Reinier de Leeuw

mr. Hendrik Witveld

mr. Jacob Jacobsz. van Berchem en

Arnt de Bie

Taal: Nederlands.

3941.

1562, 29 oktober

Vestiging erfcijns Lithoyen

Gisjbrecht z.v.w. Peter Goyaartsz. vestigt ten behoeve van mr. Godfried Lombartsz van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 12 Karolusgulden uit 1 ½ morgen in de Sterkenkamp in Lithoyen aan beide zijden grenzend aan het erfgoed van de arme maagden van Maren en uit 7 hont land in Jans Hoeve van Macheren grenzend aan de Tiendweg.

Belast met het onderhoud van zegedijken, sluizen, sloten en weteringen voor zover toegewezen op dit land. De rente is losbaar met 200 Karolusgulden.

Op de rug: aantekening dat Dirk van Hees en Goyaart Cornelisz. hiervan 6 gulden hebben afgelost.

Bestond nog in de negentiende eeuw en was toen geregistreerd onder Geefhuis lib. 1 fol. 379. Aantekening op de negentiende-eeuwse envelop dat in 1573 van de 12 gulden er 6 waren afgelost en er dus nog resteerde 6 gulden.

3942,

1563, 18 februari

Uitgifte erfpacht hoeve Geldrop

Mr. Godfried Lombarts van Enkevoort handelend als meester van de Tafel van de H. Geest en in aanwezigheid en met goedkeuring van van de provisor geeft de hoeve in Geldrop (zie nr. 3942) in erfpacht uit aan Jan z.v.w. Meus Petersz. en Cornelis z.v.w. Jan van Kessel. De erfpacht bedraagt, zoals voorheen, 14 lopen rogge Geldropse maat. De erfpachters stellen als extra onderpand een akker lands gend. 'den Elder' groot 12 lopenzaad in Geldrop in Klein Braakhuizen grenzend aan de gemene straat en aan heer Floris Masschereel.

3943.

1563, 18 februari

Vestiging rente Staten van Brabant

De Staten van Brabant verkopen een losrente van 12 gulden en 10 stuivers aan Elske d.v. Adam van 'Constans'. De rente is veronderpand op de beden in het kwartier van 's-Hertogenbosch en losbaar met de penning 16.

Op de rug: door Elske in haar testament vermaakt aan de Tafel van de H. Geest en aantekening dat de rente in 1658 is verlaagd tot 5%.

3944.

1563, 3 maart

Betalingsbelofte som geld eens

Gijsbert die Kok z.v.w. Karel die Kok, Peter die Gruyter en Lambert Greveraet beloven te betalen aan Hendrik z.v. Jan Noppen Roelofsz. 79 ½ Karolusgulden op St. Jan Baptist aanstaande.

--

1563, 27 april

Uitwinning van goederen in Nuenen door het Moonsgasthuis.

Zie verder nr. 3965.

3945.

1563, 12 mei

Testament Marieke en Jenneke Jansz.

Adriaan Bak priester en vicecureit van 's-Hertogenbosch oorkondt. Hij dateert volgens de Luikse stijl.

Marieke Gerrit Jansz. ziek van lichaam maar gezond van geest en haar zuster Jenneke, gezond van lichaam en geest maken hun testament in aanwezigheid van het heilig Sacrament.

Zij vermaken aan de kerk van Luik 1 stuiver eens en aan de St. Janskerk van 's-Hertogenbosch ook 1 stuiver eens. Verder benoemen zij elkaar tot enig erfgenaam, maar de langstlevende moet aan 'Caneel' (of 'Canoel') hun zuster 2 gulden eens geven en aan de dienstboden ieder een stuiver eens.

Plaats: het woonhuis van de testatoren

Getuigen: Peter Petersz. en Cornelis Hendriksz.

Taal: Nederlands

Het zegel van de oorkonder is verdwenen.

3946.

1563, 4 oktober

Betalingsbelofte hoeveelheid rogge

Peter z.v.w. Jan Petersz. als echtgenoot van Hadewych weduwe v. Peter Meusz. beloven te leveren aan Jaspas z.v.w. Jan Matthysz. ten behoeve van de Tafel van de H. Geest: 2 mud rogge op Kerstmis 1563, nogmaals 2 mud rogge op Kerstmis 1564, 2 mud rogge op Kerstmis 1565 en 2 mud rogge op Kerstmis 1566.

3947.

1563, 14 oktober

Betalingsbelofte hoeveelheid rogge

Jan z.v.w. Meus 'Zuetrincx' belooft te leveren aan Jaspas z.v.w. Jan Matthysz. ten behoeve van de Tafel van de H. Geest: 1 mud rogge met Kerstmis 1563, 1 mud met Kerstmis 1564 en 1 mud met Kerstmis 1565.

3948.

1564, 12 januari

Uitgifte Brentenskamp Vrijdom

Afschrift op papier van de oorkonde van 28 januari 1444.

Inhoud:

Willem van Houthem gehuwd met Liesbeth d.v.w. Reinier Loden geeft uit aan Dirk van Dieperbeek z.v.w. Aart van Dieperbeek 2½ morgen land in een kamp van 5 morgen land in het Vrijdom in de 'Brenthens Peter' tussen de Leidekkers Kamp en de Koytskamp strekkend vanaf de wetering tot aan de steeg voor een erfpacht van 2 mud rogge.

De lasten komen voor rekening van de erfpachter en bestaan uit het onderhoud van de dijken, sluizen, sloten en weteringen.

Afschrift gemaakt op 12 januari 1564 (nr. 3948).

Franco z.v. Klaas van der Stegen belooft thans de erfpacht van 2 mud te leveren met als onderpand zijn huis, erf, hof en achterhuis in de St. Jorisstraat tussen Jacob z.v. Klaas van Ravenstein en Anthonis Lonissen, en strekkend van de straat tot aan de Dieze.

3949.

1564, 17 januari (indien Paasstijl)

1565, 17 januari (indien Kerststijl)

Erfdeling Uden

Willem Dirk Thysz. en Roelof Hendriksz. schepenen van Uden oorkonden.

Jan Rutgersz. en Peterken zijn vrouw

Thoniske d.v. Aart Petersz.

hebben gedeeld met

Metke Aart Petersdochter hun zuster

Aan Metke zijn toebedeeld:

1. een stukje land in het 'Schouvelt' gend. 'dat Cloitken' grenzend aan de gemene weg
2. een derde deel van een eusel schietend op de gemeynte

Deze landerijen zijn belast met een derde deel van 4 vat rogge aan Klaas Loman, een derde deel van 4 vat rogge aan iemand in 's-Hertogenbosch en een negende deel van 5 stuivers per jaar aan de kerk van Uden.

Taal: Nederlands

Met het gemeen schependomszegel

3950.

1564, 4 februari

Afschrift oorkonde 19 april 1488

Goossen van Brecht en Goyaart van Vechel schepenen van 's-Hertogenbosch maken op verzoek van mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort en op basis van het protocol berustend in de schrijfkamer een afschrift van de oorkonde van 19 april 1488.

Inhoud:

Godschalk z.v.w. Engbert Godschalksz. weduwnaar van Sofie d.v.w. Jan Robrechtsz. doet afstand van zijn recht van vruchtgebruik op een stuk land ten dele akker, ten dele weide en ten dele houtwas groot 5 morgen in het Vrijdom in Den Dungen in 'den Keer'. Hij doet dit

ten behoeve van zijn en Sofie's dochter Margriet.

Margriet draagt dit land nu over aan Arnoldus z.v.w. Rudolf. Het land is belast met een erfcijs van 8 pond payment aan de Tafel van de H. Geest, een erfcijs van 3 pond payment aan Hendrik van Macheren rector van het altaar van Maria Magdalena in de St. Janskerk, een erfcijs van 6 pond payment aan Jacob Judas priester en een erfcijs van 2 pond payment aan Hendrik Buk.

Arnoldus heeft het land in vruchtgebruik zolang hij leeft. Na zijn dood vererft het volgens het recht van 's-Hertogenbosch op Liesbeth zijn dochter gehuwd met Hendrik Hoornkens Arntsz.

Geschreven op papier.

3951.

1564, 24 februari

Overdracht huis Vught

Bartholomeus Loef president-schepen van 's-Hertogenbosch en mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort als meester van de Tafel van de H. Geest, beiden handelend als provisoren van het gasthuis gesticht door Jacob Uiter Oisterwijk in de St. Jorisstraat dragen over aan mr. Jacob Donk ten behoeve van de Tafel voornd. een huis, erf en hof in Vught-St. Lambertus grenzend aan de gemene straat.

Berwin Aartsz. is hierin door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht ten behoeve van het gasthuis op 2 september 1559.

Het gasthuis behoudt zich voor een erfpacht van ½ mud rogge.

3952.

1564, 26 februari

Overdracht kamp buiten de Hinthamerpoort

Klaas, Jan en Liesbeth k.v.w. Jan van den Laar z.v.w. Jan van den Laar mede handelend namens de minderjarige kinderen v.w. Jacob z.v.w. Jan van den Laar en namens de minderjarige kinderen van Liesbeth en w. Herman Willemsz. dragen over aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort z.v.w. mr. Jan Lombarts een kamp van 5 morgen in het Vrijdom in Brentens Peper tussen de Leidekkerskamp en de Koytskamp. Later lag deze kamp tussen de clarissen en de zusters Achter de Tolbrug.

Belast met een onlosbare erfcijs van 10 pond payment aan de St. Anthoniuskapel in 's-Hertogenbosch en met het onderhoud van zegedijken, sluizen, sloten en weteringen. De overeenkomst gesloten tussen Franco van der Stegen en Klaas voornd. angaande de erfpacht van 2 mud rogge blijven van kracht (nr. 3948).

Op de rug: gelegen buiten de Hinthamerpoort en door mr. Goyaarts Lombarts van Enkevoort aangekocht van Klaas van den Laar c.s.

3953.

1564, 26 februari

Betalingsbelofte aankoop land Hinthamerpoort

Mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort z.v.w. mr. Jan Lombarts belooft te betalen aan Klaas z.v.w. Jan van den Laar 318 Karolusgulden op Kerstmis aanstaande.
Op de rug: aantekening dat dit op 27 januari 1565 betaald is.

3954.

1564, 26 februari

Betalingsbelofte eenmalige som gelds

Eymbert z.v. Gerrit Eymmbertsz. belooft te betalen aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort ten behoeve van de Tafel van de H. Geest 148 Karolusgulden en 8 stuivers op Pinksteren aanstaande.

3955.

1564, 26 februari

Betalingsbelofte eenmalige som gelds

Eymbert z.v. Gerrit Eymbertsz. belooft te betalen aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort 140 Karolusgulden op Bamis aanstaande.

3956.

1564, 8 maart

Vestiging erfcijns kamp buiten de St. Janspoort

Lazarus z.v.w. Zeger z.v.w. Jan Goyaarts van Hedel vestigt een erfcijns van 15 ½ Karolusgulden ten behoeve van Gerrit Colen ten behoeve van Katryn, Engele en Liesbeth minderjarige dochters van Jan jr. z.v. Willem Pijnappel en Marie d.v.w. Jacob Colen. De rente rust op een kamp in het Vrijdom buiten de St. Janspoort grenzend aan de zusters van de Uilenburg en met beide zijden strekkend tot aan het Groot Gasthuis. Deze kamp rijdt jaarlijks met een kamp van 2 morgen ernaast.

3957.

1564, 11 maart

Verkoop kamp Schijndel

Dirk z.v.w. mr. Raso Raasz. doctor in de geneeskunde
mr. Reinier z.v.w. Gerrit 'Everswy' als echtgenoot van Marie d.v.w. mr. Raso voornd.
Dirk z.v. Dirk Arntsz. als echtgenoot van 'Rasa' genaamd 'Raesken' d.v.w. mr. Gerrit Hak en
Katryn d.v.w. mr. Raas voornd.

en

Belie gend. 'Belyken' d.v.w. Jan van den 'Eeckart' als weduwe van Wouter z.v.w. mr. Raas voornd.

Zij handelen krachtens de bevoegdheid hen verleend in het testament van dr. Raas en dragen na verkoop over aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort een weikamp van 3

morgen in Schijndel in Delschot in Liekendonk.
Belast met een herencijns van 3 stuivers en 3 oortkens aan de heer van Helmond.

3958.

1564, 11 maart

Betalingsbelofte eenmalige som gelds

Mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort belooft te betalen aan Dirk z.v.w. mr. Raas Raasz. (zie verder nr. 3957) 180 Karolusgulden en 5 stuivers op Lichtmis aannstaande.

3959.

1564, 2 mei

Overdracht erfpacht Tilburg

Willem z.v. Hendrik Kloot Willemsz. als echtgenoot van Laurencia d.v.w. Willem die Bever en Johanna natuurlijke dochter van w. Laurens van Ouden draagt over aan Frans z.v.w. Jacob van Stiphout de helft van een erfpacht van 3 mud rogge uit de hoeve die was van Reinier van Mechelen in Tilburg naast het goed gend. 'Ter Lynden' .

3960.

1564, 3 juni

Overdracht land Rosmalen

Heer <onleesbare passage> draagt over aan Jan z.v. Jacob Mattheus gewantsnijder een kamp van 4 morgen in Rosmalen (zie nr. 1918, 27 oktober 1436).
Door beschadiging ten dele onleesbaar.

3961.

1564, 8 augustus

Overdracht erfcijns Maren

Katryn d.v.w. Rudolf de jongere en weduwe v. Gijsbrecht Spierink voor een achtste deel en
Godschalk z.v.w. Jan Willemsz. als echtgenoot van Liesbeth d.v.w. Gielis Hendriksz. voor twee achtste deel
zij dragen over aan Berwin Arntsz. een erfcijns van 2 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk en 15 stuivers uit 1 ½ morgen broekland in een kamp van 3 ½ morgen in Maren in de Marensse 'Vortten'

3962.

1564, 8 augustus

Overdracht erfcijns Rosmalen

Katryn d.v.w. Rudolf de jongere en weduwe van Gijsbrecht Spierink voor een achtste deel en

Godschalk z.v.w. Jan Willemsz. als echtgenoot van Liesbeth d.v.w. Gielis Hendriksz. voor twee achtste deel

zij dragen over aan Berwin Arntsz. een erfcijns van 2 ½ Karolusgulden uit de volgende onderpanden in Rosmalen:

1. huis, erf, hof en aangelegen land groot 1 malderzaad in Heze
2. 1 morgen broekland in de 'Roempot' grenzend aan de Tafel van de H. Geest
3. een stuk akkerland van 14 lopenzaad in het Hezerveld
4. ½ morgen broekland gemeen liggend met 3 met de gemene straat ertussen
5. 1 morgen broekland in Heze.

3963.

1564, 9 augustus

Kwitantie aankoop erfpacht

Mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest verklaart schuldig te zijn aan Klaas van Arnhem 150 Karolusgulden wegens de aankoop van een erfpacht van 2 mud rogge. De Tafel was deze erfpacht schuldig aan Klaas.

Met aantekening dat dit betaald is op 15 augustus 1565.

Geschreven op papier.

3964.

1564, 9 augustus

Kwitantie aankoop erfpacht

Zelfde transactie als nr. 3963, maar in de vorm van een op perkament geschreven oorkonde.

De erfpacht gaat uit de Bieskamp in Empel in de Korte Beemden gend. De Hoeven

Taal: Nederlands.

3965.

1564, 28 augustus

Uitwinning huizen en land Nuenen

Jan z.v. Matthys van der Meer alias van Oerle handelend namens het Moonsgasthuis aan de Papehulst is door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in de volgende zaken in Nuenen:

1. huis, erf, schuur met de grond en een stuk aangelegen weiland van 2 ½ lopenzaad in aan de Beekstraat
2. een huis, erf, hof, boomgaard, een eusel en een stuk hopland daaraan gelegen van 5 lopenzaad ook aan de Beekstraat
3. een akker van 11 lopenzaad gend. De Tonakker bij de kerk.

Jan heeft deze goederen gekocht van Matthys Keyen op 27 april 1563.

Hij draagt deze nu over aan Goyaart Lombarts Van Enkevoort als meester van de Tafel van de H. Geest.

3966.

1564, 16 november

Vestiging erfpacht St. Oedenrode

Jan z.v.w. Christiaan Mathysz. Vestigt ten behoeve van Hendrik z.v.w. Jan Bakermans een erfpacht van 1 mud rogge uit de volgende onderpanden in St. Oedenrode:

1. de helft van een huis, erf, schuur en zijn grond en twee koeweiden in het geheel groot 6 lopenzaad 'aen d'Evers'
2. de helft van een stuk akkerland van 4 lopenzaad strekkend van de gemene straat tot aan het Groot Gasthuis
3. de helft van een stuk akkerland van 1 sesterzaad en $\frac{1}{4}$ vatzaad in de Everse Akkers strekkend van de Gemene Beemd tot aan het Groot Gasthuis

Belast met de volgende renten:

1. een grondcijns van $3\frac{1}{2}$ stuiver uit het hele huis
2. een erfcijns van $1\frac{1}{2}$ gulden aan Roef z.v.w. Jan Peters
3. een erfpacht van 1 mud rogge uit het akkerland.

3967.

1564, 4 december

Vestiging erfcijns Vughterstraat

Quirinus z.v.w. Jacob Gerardsz. mesmaker vestigt ten behoeve van Goyaart Lombarts van Enkevoort ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 25 stuivers uit een huis erf en hof aan de Vughterstraat naast de Heilig Kruispoort.

Ligging tussen Peter Lambertsz. en de stadswal, strekkend van de straat tot aan Joost van Oss.

Belast met een cijns aan de hertog van 1 braspenning minus 1 moorken en een erfcijns van 5 pond payment aan de Tafel voornd.

De rente is losbaar met 25 Karolusgulden [rente is dus 5%].

3968.

1564, 9 december

Uitwinning land Vught

Jaspar Matthysz. handelend namens de Tafel van de H. Geest is door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht aan twee kampen hooiland in Vught-St. Lambertus vóór het dorp Vlijmen samen groot 8 morgen grenzend aan het Groot Gasthuis en aan de Bossche Sloot wegens een achterstallige erfcijns van 18 Karolusgulden en 15 stuiver. De erfcijns is gevestigd door Frans Bogaarts z.v.w. Lambert Bogaarts ten behoeve van de Tafel van de H. Geest op 17 augustus 1555.

Jaspar heeft de goederen overgedragen aan Mathys Keyen. Na aankondiging in 's-

Hertogenbosch en in de kerk van Vught-St. Lambertus verkoopt Matthys Keyen het land aan Jasper voornd. ten behoeve van de Tafel voornd.

3969.

1565, 19 januari

Verhuring land Vrijdom-Boschveld

Andries van Haren voor een vierde deel, Peter van Haren voor een vierde deel en Jan Kuysten Gerardsz. voor een vierde deel verhuren aan Zeger z.v. Niklaas Zegersz. een kamp van 5 morgen in het Boschveld buiten de stad voor twee jaar voor 52 Karolusgulden per jaar. De huurder betaalt deze twee jaar een erfcijns van 6 pond payment aan de Tafel van de H. Geest en mag het land niet breken. De huurder betaalt het onderhoud van de sluizen, waterlaten, zegedijken en het mergengeld, maar niet de kosten van nieuwe werken.

Taal: Nederlands

Geschreven op papier.

3970.

1565, 28 januari

Machtiging tot verkoop en vest onroerend goed 's-Hertogenbosch

Vidimus door <onleesbaar> van een oorkonde van het stadsbestuur van Mechelen. Charles 'Armstorf' ridder en heer van St. Pieters- en St. Stevens Woluwe en gehuwd met vrouwe Françoise van der Aa en en jonkheer Johan Hinkart heer van Oham als man van van jonkvrouwe Lucretia van der Aa keuren goed dat Charles van der Noot heer van der Rijst en mr. Peter de 'Bricquenij' advocaat in de Grote Raad in Mechelen gronden in 's-Hertogenbosch en omgeving hebben verkocht in mei en juni van het afgelopen jaar. Zij machtigen deze twee heren om de kopers daarin te vesten.

Door beschadiging is het begin van de oorkonde niet leesbaar.

3971.

1565, 21 mei

Belening erfpacht tiend St. Michielsgestel

Aantekening dat Goyaart Lombarts van Enkevoort als meester van de Tafel van de H. Geest is beleend na de door van Merten Timmermans met een erfpacht van 5 mud rogge uit de tiend van Thede in St. Michielsgestel. Stadhouders van het leenhof is Michael van Eyck en leenmannen Gerrit Marcelis, Jan de Kok en Gerrit van Altforst.

3972.

1565, 23 september

Testament Anna van den Stadeakker – legaat aan Tafel en Negen Blokken

Authentiek uittreksel door notaris Jan van Kessel van een clause uit het testament van

Anna van den Stadeakker gemaakt op 5 oktober 1558. Daarin vermaakt zij aan de kerk van Luik en aan de St. Janskerk ieder 7 stuivers en aan de Tafel van de H. Geest en aan de Negen Blokken ieder 100 Karolusgulden jaarlijks, dus tezamen 1000 Karolusgulden. Voor dat doel krijgen de Tafel en de Blokken een rentebrief van 55 Karolusgulden die de abt van Berne met alle goederen van de abdij als onderpand jaarlijks aan haar schuldig is. De meester van de Tafel beheert de stukken die daarover handelen. Ieder blok en de Tafel beuren jaarlijks 5 ½ Karolusgulden.

3972bis

1565, 23 september

Tweede identiek exemplaar van nr. 3972.

3973.

1565, 27 mei

Stichting fonds voor preken door Frans van Uden - 's-Hertogenbosch

Voor schepenen van 's-Hertogenbosch verschijnt Frans van Uden priester.

Protocol Colen

Hij heeft zich beijverd om het kapittel van de St. Janskerk te doen instemmen dat er in de St. Corneliskapel aan de Vughterdijk en de kapel van St. Petrus en Paulus op het Ortheneinde op de volgende feestdagen zou worden geprekeet, te weten op:

@ Nieuwjaarsdag

@ Driekoningen

@ St. Paulus Bekering

@ Lichtmis

@ St. Peters Stoel

@ St. Matthys

@ Maria Boodschap

@ maandag, dinsdag en woensdag na Pasen

@ St. Philips en St. Jacob apostelen

@ De vinding van het heilig Kruis

@ St. Jan voor de Latijnse Poort

@ St. Servaas

@ Hemelvaart

@ maandag, dinsdag en woensdag na Pinksteren

@ Sacramentsdag

@ St. Jan Baptist

@ St. Petrus en Paulus

@ Visitatie van Onze Lieve Vrouw

@ Maria Magdalena

@ St. Jacob

@ St. Anna

@ St. Petrus Banden

@ St. Laurentius

@ St. Bartholomeus
@ de geboorte van Onze Lieve Vrouw
@ Kruisverheffing
@ St. Lambertus
@ St. Matheus
@ St. Michael de aartsengel
@ St. Dionysius de martelaar
@ St. Simon en Judas apostelen
@ St. Hubert
@ St. Leonardus
@ St. Martinus
@ St. Catharina
@ St. Andries
@ St. Nicolaas
@ Geboorte van Onze Lieve Vrouw
@ St. Thomas
@ St. Stephanus
@ St. Jan de Evangelist
@ Onnozele Kinderen

In totaal voor beide kapellen 92 preken.

De preken moeten gehouden worden tussen zeven en acht uur 's morgens. Als deze feestdagen op een zondag vallen, dan wordt er in beide kapellen 's zomers tussen Pasen en Bamis tussen vier en vijf uur en 's winters tussen Bamis en Pasen tussen drie en vier uur wordt gepreekt. Als een feestdag valt op Pasen of Pinksteren wordt er niet gepreekt. Op St. Jan voor de Latijnse Poort en op Sacramentsdag wordt er 's morgens gepreekt tussen zes en zeven uur. Op Kruisverheffing wordt de preek in de St. Corneliskapel na de middag gehouden, zo ook op St. Paulus Beking, St. Peters Stoel, St. Petrus Banden en St. Petrus en Paulus omdat op deze feestdagen er al 's morgens preken worden gehouden [die door een ander gefundeerd zijn].

De predikant moet de gewone mensen die niet doorgeleerd hebben instrueren over de aard van de feestdag en over 'd'inhout ende 't verstant van den heyligen Evangelie'. De predikant moet daar een half uur over preken en het Evangelie verbinden met het leven van de heilige die op die dag gevierd wordt, en de legende en de authentieke geschiedenis verhalen, dat alles zoals de kerk dat heeft vastgesteld. De preek mag geen ketterse gedachten bevatten. Degenene die de preek op zich neemt mag niet verzuimen. Als hij andere zaken te doen heeft moet hij een vervanger zoeken. Bij niet naleving verbeurt de predikant 2 pond payment, waarvan de helft gaat naar de koster van de kapel waarin gepreekt had moeten worden en de andere helft naar de huisarmen van het blok waar de kapel staat. De koster moet dit doorgeven aan de meester van de Tafel van de H. Geest die 'provisor' is van deze fundatie. Als de predikant drie of vier maal verzuimt, verbeurt hij het salaris van een heel jaar. Dit gaat dan voor de helft naar de koster en voor de helft naar de huisarmen van het betreffende blok. Het kapittel moet dan op zoek naar een geschikte predikant uit een van de kloosters zoals de predikheren, de minderbroeders of een ander klooster.

Deze stichting is bedoeld als eeuwig. Hoewel de stichter wil dat er in de genoemde kapellen wordt gepreekt en niet ergens anders, houdt hij er rekening mee dat het kapittel ze overbrengt naar een andere kerk, klooster of kapel in 's-Hertogenbosch. Daarom bepaalt hij

dat als er niet geprekeet kan worden het geld dat voor de predikanten bestemd was moet worden verdeeld tussen de huisarmen van het betreffende blok (twee derde deel) en de weesmeester (een derde deel).

De predikant moet na het Ave Maria uitleg geven over de ceremoniën die men op die dag in de kerk houdt. Dit geldt in het bijzonder de ceremoniën op Lichtmis, Aswoensdag, Palmzondag, Paasavond en Pinksteravond. Hij moet uitleg geven over de kaarsen, de as [van Aswoensdag], de palmtakken [van Palmzondag], de paaskaars en de doopvont, de Quatertemperdagen en de andere verplichte vastendagen. Zo ook de reden van de instelling van de Advent voorafgaand aan Kerstmis en de besloten tijden van de Vasten, de kruisdagen en de processies die op feestdagen en op zondag gehouden worden, alles zoals dat vastgelegd is in het boek getiteld 'Rationale divinorum' en andere boeken. Doel is dat het gewone volk op de hoogte is en deze feestdagen begrijpt en meer in ere houdt. Zo wordt bevorderd dat de mensen de dienst op grote feestdagen bijwonen. De predikant moet bij iedere preek met een Pater Noster en een Ave Maria laten bidden voor de stichter en zijn ouders. Herhaling van de bepaling dat als de predikant dit verzuimt, zijn salaris naar de huisarmen gaat.

De stichter wil dat de preken gehouden worden door een van de kanunniken of anders door een van de suppoosten van het kapittel (genoemd worden de vicecurieit en de beneficiaten). Deken en kapittel moeten alle zich voordoende problemen oplossen. Dit is allemaal beschreven in een op papier geschreven akte van drieëneuhalf bladzijde van 24 september 1564 opgesteld in het kapittel. Deze tekst, zo blijkt, is in het Latijn en opgesteld door notaris Hesselman notaris van het kapittel. Het kapittel keurt hierin de stichting goed. Om de stichting financieel te onderbouwen heeft de stichter aan Jacob Bax rentmeester van de Staten van Brabant uitbetaald 1084 Karolusgulden van 20 stuivers. Jacob moet hiervan een rente op de Staten van Brabant van 67 gulden en 15 stuivers kopen. Deze rente wordt ontvangen door de meester van de Tafel van de H. Geest. De predikant krijgt voor elke preek een pond payment, dat wil zeggen 7 stuivers. Voor 92 preken maakt dat 32 gulden en 4 stuivers. De koster krijgen voor het luiden en toezicht houden 8 pond payment. De koster moet daarvoor een half uur lang luiden. Bij verzuim gaat zijn salaris naar de huisarmen. Deken en kapittel krijgen als recognitie [= vergunning] voor het houden van deze preken jaarlijks 14 pond payment. De meester van de Tafel krijgt voor zijn werk jaarlijks 4 pond payment, de twee klerken van de Tafel 2 pond. De blokmeesters van het blok waar de kapellen liggen krijgen 6 pond. Er blijft dan over 23 gulden en 13 stuivers, dat gaat naar de Tafel. Mocht de rente worden afgelost, dan moet de meester het vrijgekomen geld terstond weer beleggen in goede onderpanden. Als er niet wordt herbelegd dan is de Tafel aansprakelijk. Jeronimus Wijnands de provisor heeft toestemming gegeven voor deze transactie.

Getuigen zijn de schepenen Goyaart Loef en Dirk Arntsz.

Van deze oorkonde zijn vier exemplaren gemaakt, een voor de St. Corneliskapel, een voor de kapel van St. Petrus en Paulus, een voor de Tafel van de H. Geest en een voor het kapittel.

Taal: Nederlands.

Moeilijk leesbaar vermoedelijk door vochtschade.

De akte van 24 september 1564 bevindt zich niet in het geïnventariseerde gedeelte van het archief van de St. Janskerk.

3974.

1565, 19 december

Uitwinning land Vught

Notaris Jan Petersz. van Beerdonk [geen clericus of priester] oorkondt.

Jaspar Mathysz. handelend namens de Tafel van de H. Geest is door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in twee kampen hooiland samen groot 8 morgen in de parochie van Vught-St. Lambertus vóór Vlijmen (zie verder nr. 39xx; 9 december 1564).

Overeenkomstig de raminge wordt het land nu geveild in de herberg van Jan van Strijp genaamd In den David gelegen aan de Markt in 's-Hertogenbosch nadat dit de zondag ervoor bekend is gemaakt in de kerken van Vught-St. Lambertus en Vlijmen en is afgekondigd vanaf de pui van het stadhuis van 's-Hertogenbosch.

Jaspar biedt voor het land 123 ½ gulden en 5 stuivers, de gemaakte rechtskosten en de kosten van het gelag. Hij stelt uitdrukkelijk als voorwaarde dat degene die meer biedt gehouden is binnen veertien dagen aan de Tafel de achterstallen van de rente van 18 Karolusgulden moet voldoen. Andries van Ludik ingebieder van 's-Hertogenbosch verklaart dat hij wegens gemaakte kosten 25 stuivers te goed heeft. Aangezien niemand meer biedt wordt de Tafel eigenaar van het land.

Getuigen: Goyaart van Doorn priester en kanunnik van de St. Janskerk, Hendrik van Doorn, Andries van Ludik, Gijsbert Lokemans, Bernard van Berchem en Peter van Heesch.

Taal: Nederlands.

3975.

1566, 24 mei

Overdracht land Haren bij Megen

'Jan Heynen en Sebert Claesz.' schepenen in Megen oorkonden.

Marce;is Petersz. als man van Margroet draagt na verkoop over aan Hendrik Dirk Striks 4 hont land in Haren in de Alvendonk aan beide zijden grenzend aan de Tafel van de H. Geest.

Taal: Nederlands.

Met een slechte afdruk van het schependomszegel.

Zie verder nr. 4238 (20 mei 1599).

--

1567, 17 april

Alleen bewaard als een authentiek afschrift d.d. 30 juli 1592.

Betreft 5 morgen land in het Boschveld.

Zie nr. 4154.

3976.

1567, 26 juni

Betalingsbelofte som gelds in termijnen

Marcelis z.v.w. Wouter van Rijsbergen en Rutger z.v.w. Jacob Pauwelsz. beloven te betalen aan jonker Willem de Borchgreve heer van Oerle de volgende sommen gelds:

1. 6 Karolusgulden op St. Jan 1568
2. 6 Karolusgulden op St. Jan 1569
3. 6 Karolusgulden op St. Jan 1570
4. 6 Karolusgulden op St. Jan 1571
5. 6 Karolusgulden op St. Jan 1572
6. 106 Karolusgulden op St. Jan 1573.

3977.

1567, 17 mei

Testament Hendrik Willemsz. en Katryn Willenaar (onvolledig)

Jan Eyck pastoor van Engelen oorkondt.

Hendrik Willems Hendriksz. van [wellicht: Middelaar] en zijn vrouw Katryn Willenaar Jansdochter van M... [Middelaar??] maken samen hun testament.

Katryn is ziek maar gezond van geest, de toestand van Hendrik is onbekend.

Zij vermaken aan de kerk van Luik 1 stuiver eens. Zij benoemen elkaar verder tot enig erfgenaam. De langstlevende mag naar believen beschikken over alle goederen. Zij

legateren aan Willem Hendriksz. van Middelaar een gouden <onleesbaar> en een dubbele stuiver eens en aan Engelken d.v. Middelaar een zwarte rok.

Getuigen: Jan Tielens en Cornelis Gielisz. schepenen van ... chelen.

Het op perkament geschreven testament is later gebruikt als band voor een index. Een deel van de tekst is door wegsnijden verloren gegaan.

Taal: Nederlands.

3978.

1567, 17 juli

Overdracht vorderingen

Lambert z.v. Jan Joosten draagt over aan Jaspar z.v. Jan Mathysz. ten behoeve van de Tafel van de H. Geest de volgende vorderingen:

1. 21 gulden op Bruus Jan Woutersz. wegens landhuur
2. 12 gulden op Gerrit Ginten in Oss wegens een paard
3. 10 gulden en 15 stuivers op Lambert Didden in Oss wegens een paard

Taal: Nederlands.

3979

1567, 29 juli

Verkoop land Rosmalen

Dirk Rover priester en vicaris van Rosmalen draagt met toestemming van de aartsdiaken van Kempenland na verkop over aan Jan Spierink ten behoeve van de Tafel van de H. Geest een stukje akkerland in Rosmalen in Bruggen strekkend van de gemene straat en grenzend aan de Tafel voornd.

Geschreven op papier, als minuut.

Gedaan in het Geefhuis

Getuigen: Jan van Oeffel priester, Jan Steenweg clericus en Jan Colen inwoner van Rosmalen.

3980.

1567, 13 december

Overdracht erfcijns Orthen

Zeger z.v.w. Klaas Zegers Hammeker en zijn vrouw Katryn d.v.w. heer Jan van der 'Beeck' (?) handelend als erfgenaam van Willem z.v.w. Willem van Asselt draagt over aan mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort als meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 2 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk uit een stuk land van 3 morgen in Orthen in <onleesbaar>. De rente is gevestigd op 14 augustus 1523.

3981.

1568, 12 februari

Verkoop land Boxtel

Jan en Katryn k.v.w. Evert Laureynsz. en w. Angela d.v.w. Jan Everartsz.; Godfried z.v.w. Hendrik Goyaartsz. als echtgenoot van Heilwych d.v.w. Evert en Angela voornd.;

zij handelen tevens namens Liesbeth minderjarige dochter van Evert en Angela

zij dragen na verkoop over aan Jaspar z.v.w. Jan Mathysz. een stuk akkerland in Boxtel bij de Kruisweg grenzend aan de gemene straat.

Belast met een recht van weg.

Jan Matthysz. handelt hier niet namens de Tafel van de H. Geest.

3982.

1568, 20 juli

Vestiging lijfrente

Mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort handelend als meester van de Tafel van de H. Geest en met toestemming van mr. Jan van Hedel de provisor vestigt een lijfrente van 1 ½

Karolusgulden ten behoeve van Margriet Petersdochter. Onderpand is het hele vermogen van de Tafel.

Taal: Nederlands.

3983.

1568, 15 november

Vestiging rente Staten van Brabant

De Staten van Brabant verkopen een losrente van 67 Karolusgulden en 15 stuivers aan Jaspas Mathysz. ten behoeve van de Tafel van de H. Geest.

Taal: Nederlands

Zie ook nr. 3973.

3984.

1568, 2 december

Verkoop land Riel bij Geldrop

Wouter z.v.w. Evert Bluysen draagt na verkoop over aan mr. Jacob Donk ten behoeve van mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort een beemd ten dele weiland en ten dele hooiland in de parochie van Geldrop in de akker grenzend aan de pastorie van Geldrop en de Aa. In de negentiende-eeuwse administratie geboekt onder Geefhuis lib. 8 fol. 14/17.

3985.

1569, 21 april

Erfdeling Haaren-Belveren

Uittreksel uit het protocol van delingen van de schepenbank Oisterwijk.

Aan Willem Hubertsz. is bij loting ten deel gevallen het oude huis, een schaapskooi met de hof en de grond en toebehoren groot 13 lopenzaad in Haaren onder Belveren strekkend van de gemene straat tot aan een bosje toebehorend aan jonker Klaas van Vladeracken.

Verder een stuk moerland van 6 lopenzaad in het Oortbroek grenzend aan jonkvrouwe Lana van Vlierden en de Lei. Verder een stuk weiland gend. de Berenbeemd groot 1 morgen grenzend aan de gemeynte en de Aa.

Belast met:

een erfpacht van 13 lopen rogge, en erfciynzen van 7 stuiver, 1 stoter, 1 'mager blanck' en 1 stuiver.

Taal: Nederlands

Geschreven op papier.

3986.

1569, 26 april

Erfdeling land Empel (uittreksel)

Erfdeling tussen:

Andries de Kok echtgenoot van Mayke d.v. Jacob Jans Jacobsz. de olieslager en Hadewych d.v. Jacob Cornelissen;

Gerrit Gerritsz. olieslager;

Gerrit Philips van Rode en

Arnd van Broegel Jansz.

zijnde executeurs aangesteld in het testament van Jacob Jansz. voornd. handelend ten behoeve van Jenneke, Anneke en Margrietke dochters van Jacob en Hadewych voornd.

Aan Anneke wordt toebedeeld de helft van 8 morgen land in Empel (zie verder nr. 3868-3869).

Geschreven op papier.

3987.

1569, 18 mei

Onleesbaar.

Geschreven op papier.

Niet duidelijk waar dit over gaat.

3988.

1569, 18 augustus

Vestiging erfcijns St. Michielsgestel

Gerlach z.v.w. Leonard Schellekens vestigt ten behoeve van Anna weduwe v. 'Pascharus' Berwoutsz. een erfcijns van 6 Karolusgulden uit een akker gend, de Molenakker van 5 lopenzaad in St. Michielsgestel 'int Hezelaer'.

Op de rug: losbaar met 100 gulden.

3989.

1569, 22 september

Aflossing erfcijns Breugel

Mathias z.v.w. Hendrik Kemp als echtgenoot van Hadewych d.v.w. Joost Roelofsz. en Katryn d.v.w. Mathias van Dijk en

Hendrik z.v. Mathias Kemp en w. Hadewych voornd.

zij verklaren dat Goyaart Lombarts van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest een erfcijns van 4 pond payment gevestigd op 23 november 1523 hebben afgelost met 24 Karolusgulden.

3990.

1570, 13 september

Testament Anneke Hendrik Godertsdochter (volledig)

Breda

Notaris Art Ygrams [geen vermelding van clericus of priester] oorkondt.

Anneke d.v. Hendrik Hendrik Goderts en weduwe van Jan Jan Tielmans maakt haar testament.

zij is ziek maar gezond van geest.

Zij verklaart dat zij van haar man geen kinderen heeft overgehouden. Zij heeft een natuurlijke dochter genaamd Anthonie waarvan Adriaan van Etten priester de vader is. Anthonia is getrouwd met een zekere Hans, van wie zij de naam verder niet kent en die soldaat is in Brussel. Zij had nog een natuurlijke dochter genaamd Katelijne die in Boxtel is overleden van wie Gerard <onleesbare achternaam> ook priester de vader was. Deze dochter heeft een wettige zoon nagelaten genaamd Gerard van wie Herman <onleesbaar> lantaarnmaker in 's-Hertogenbosch de vader was.

Deze dochters hebben van hun vader niets geërfd en daarom benoemt zij Hendrik Fransz. olieslager in Breda tot hun voogd en vermaakt zij aan hen of als zij overleden zijn hun wettige kinderen alle roerende goederen die zij bezit -zij heeft geen onroerende goederen. Indien Gerard Herman Gerardsz. minderjarige zoon overlijdt zonder wettige kinderen na te laten, dan valt zijn deel toe aan de oudste dochter Anthonia. Gerard voornd. mag niet over zijn deel beschikken middels schenking of testament voordat hij 25 jaar oud is en wettige kinderen heeft. Hendrik Fransz. moet het geld beleggen in goede onderpanden in Breda. Anthonia mag haar deel terstond na Annekes dood tot zich nemen en ermee doen wat zij wil.

Zij benoemt Antonia en Gerard tot haar enige erfgenamen. Als zij overlijden voordat zij overlijdt dan gaan alle goederen naar de Tafel van de H. Geest in Breda.

Plaats: woonhuis van Anneke in Breda op de Haagdijk

Getuigen: Hendrik Peter Goyaarts gareelmaker en Adam de Grauw kuiper poorters van Breda

Taal: Nederlands

Moeilijk handschrift.

Op de rug de volgende aantekening:

Op 15 maart (?) 1579 heeft Hendrik Fransz. olieslager rekening en verantwoording afgelegd. Na aftrek van de uitgaven resteert een overschot van 83 Rijngulden 5 stuivers en 3 oort die hij van zijn grootmoeder geërfd heeft. Ondertekend door notaris Ygrams.

--

1570, 5 oktober

Testament Jacob van den Wyer

Zie nr. 3994.

3991.

1571, 19 februari

Afstand recht van vruchtgebruik ligging onbekend

Christinas d.v.w. Gerard Peter Hellinks en weduwe van Andries Jansz. van Poppel doet afstand van haar recht van vruchtgebruik op alle goederen die zij en haar man Andries hebben bezeten ten behoeve van haar kinderen Gerard, Hendrik, Sebastiaan, Anneke, Lieske en Marieke en mede ten behoeve van Jan en Laurens zonen van hun broeder. Voorwaarde is dat de goederen niet zullen worden gedeeld of verkocht zolang Christina leeft, tenzij een van de kinderen een geestelijke of wereldlijke staat verwerft. Dan mogen zij verkopen wat het kind dat een staat verwerft toekomt.

Taal: Nederlands.

3992.

1572, 24 januari

Betalingsbelofte eenmalige som geld

Andries z.v.w. Jan Lambertsz. belooft te betalen aan Dirk z.v.w. Jacob Bernardsz. 25 Karolusgulden en 1 malder rogge op St. Remeys eerstkomend. Op 20 juni 1576 wordt deze vordering overgedragen aan de Tafel van de H. Geest. Zie nr. 4024.

3993.

1573, 6 februari

Vestiging erfcijns hoeve Hooghout

Mr. Goyaart Lombarts van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend met toestemming van de provisor jonker Rutger van Berkel heer van Nuenen, Tongelre enz. vestigt ten behoeve van Wouter z.v.w. Jan van der Veken een erfcijns van 100 Karolusgulden [sic] met de hoeve op Hooghout in Udenhout als onderpand. De hoeve bestaat uit huizen, erven, een schuur, een schaapskooi, een bakhuis, een hof, beemden, weilanden, heivelden, houtwas en andere toebehoren. De rente is losbaar met 1525 Karolusgulden.

Op de rug: aantekening dat de rente is afgelost zoals te zien is in het boek met in 1605, 1606 en 1607 afgeloste renten. Daar is te vinden aan wie toen is betaald.

Zie voor de aflossing de nrs. 4261 (17 december 1605) en 4275 (22 november 1607).

3993 bis

1573, 6 februari

Identiek aan nr. 3993. Het ene exemplaar was voor de koper, het andere voor de verkoper.

Nr. 3993 is ingeknipt als bewijs dat de rente is afgelost.

Op de rug aantekeningen over de aflossing in vier delen van ieder 25 gulden aan rente in de jaren 1605-1608.

3994.

1573, 27 februari

Testament Jacob van den Wyer (uittreksel)

Vondelingenhuis

lakens Geefhuis

Jacob z.v. Peter Goyaartsz. van der Wyer van Empel priester heeft op 5 oktober 1570 ten overstaan van notaris mr. Christaan van Schijndel priester zijn testament gemaakt. Daarin legateerde hij 100 Rijns gulden te beleggen in een rente bestemd voor de vondelingen en voor Arike d.v. Pauwels van Weert zijn dienstbode (vondelingen het erfrecht, Arike de tocht). Van dit geld moet het laken waarin de kinderen gekleed worden 'teneyt' geveerd worden en niet schaapsgrauw of wit zoals tot nu toe gebruikelijk was.

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid van en met toestemming van Rutger van Berkel de provisor verklaart de 100 gulden te hebben ontvangen. Hij vestigt nu met dit geld een erfcijns van 6 Karolusgulden bestemd voor Arike en de vondelingen. Het vermogen van de Tafel is het onderpand. De rente is losbaar met 100 Karolusgulden.

3994bis

1573, 27 februari

Tweede identieke exemplaar van de oorkonde beschreven onder nr. 3994. Dit exemplaar was bestemd voor Arike.

3995.

1573, 23 maart

Overdracht erfpacht Veghel

Marie d.v.w. Laurens Hermans en Beatris d.v.w. Gerard Mathysz. van Loeken draagt haar recht van vruchtgebruik op een erfpacht van 1 mud uit 2 mud rogge als bruidschat over aan mr. Jacob Donk ten behoeve van haar zoon Gerrit. De erfpacht is gevestigd op 14 april 1466 met de volgende onderpanden in Veghel:

1. een stuk land van 13 lopenzaad in 'Weltens Hoeve'
2. een stukje beemd daaraan grenzend
3. een stuk land van 15 lopenzaad in 'Bredelaet'
4. een huis, erf en hof en een stuk aangelegen weiland van 2 bunder aan de heide
5. een stuk beemd van 2 bunder in 'Tolincshoeve'
6. een stukje land gend de Oude Hof grenzend aan de gemene straat.

3996.

1573, 19 september

Vestiging erfcijns Rosmalen hoeve Kruisstraat

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van jonker Rutger van Berkel de provisor vestigt een erfcijns van 23 ½ Karolusgulden ten behoeve van Berwinus Arntsz. 'Focx' van Oss ten behoeve van het oudemannengasthuis gesticht door Jacob uyer Oisterwijk en zijn vrouw Mechteld in de St. Jorisstraat bij de St. Joriskapel. Onderpand is de hoeve van de Tafel in Rosmalen in Kruisstraat op Heze. Deze bestaat uit een huis, erf, hof, schuur, schaapskooi, varkenshok, akkerland, weiland, beemden en andere toebehoren. De rente is losbaar met 329 Karolusgulden.

[Rentevoet is 7,14 %].

--

1573, 4 oktober

Testament Jacob Adriaansz. van Dijk en zijn vrouw Liesbeth

Gevidimeerd door schepenen van 's-Hertogenbosch op 17 juni 1586. Zie nr. 4083.

--

1573, 9 september

Vestiging door de Tafel ten behoeve van het Jacob uyer Oisterwycksgasthuis van een erfcijns van 23 ½ Karolusgulden met de hoeve in Rosmalen op de Kruisstraat als onderpand. Afgelost op 15 februari 1608 (nr. 4276).

3997.

1573, 21 oktober

Vestiging erfcijns Erp

Evert z.v.w. Jacob van Arkel Evertsz. en Anna d.v.w. Hendrik de Leeuw alias van Erp mede handelend namens zijn broer Jan draagt over aan Cornelis priester en z.v.w. Hendrik de Leeuw ten behoeve van Marcelis van Uden Jansz. priester een erfcijns van 4 pond payment uit 6 pond gevestigd op 2 juni 1511. Onderpand is een huis, erf, schuur, hof en aangelegen erfgoed van 1 ½ lopenzaad in Erp 'aent aude Velt by den boom' grenzend aan de gemeynte. Evert heeft deze erfcijns geërfd van Andries Persoons priester.

3998.

1573, 26 oktober

Vestiging erfcijns hoeve Helvoirt op 't Laar

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel de provisor vestigt een erfcijns van 70 Karolusgulden ten behoeve van Cornelia d.v. Gerrit Cornelisz. en echtgenote van Gerlach z.v.w. Willem z.v.w. Hendrik Klaasz. Onderpand is de hoeve in Helvoirt op 't Laar bestaande uit huizen, erven, bouwsels, grond, een hof, een boomgaard, landerijen, akkers, weilanden, beemden, heivelden, houtwassen en andere rechten en toebehoren. De hoeve is in pacht bij Jan Petersz. [Geen melding van losbaarheid].
Doorgeknipt als teken dat de rente is afgelost.

3999.

1573, 9 november

Vestiging erfcijns hoeve Woensel

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel de provisor vestigt een erfcijns van 32 ½ Karolusgulden ten behoeve van Arnt van der Ameiden z.v. Daniel van der Ameiden. Onderpand is een hoeve van de Tafel in Woensel bestaande uit huizen, erven, een hof, landerijen, beemden, weilanden, heivelden, houtwassen en overige rechten. De hoeve is thans in pacht bij Joost Goortsz. van Gennep.
Belast met erfcijnze van 12 oude groten aan de heer van Cranendonk, 2 kapoenen en 8 smalhoenderen aan voornde heer en 2 oude groten aan de heer van Helmond. [Geen vermelding van losbaarheid].
Doorgeknipt als teken dat de rente is afgelost.
Zie voor de aflossing nr. 4219 (9 november 1597).

4000.

1573, 9 november

Vestiging erfcijns hoeve Woensel – Wittenboer

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten Gerwen en Tongelre de provisor vestigt een erfcijns van 75 Karolusgulden ten behoeve van Willem Michielsz. ten behoeve van jonkvrouwe Anna Vijge d.v.w. Jan en weduwe van Allbert van Deventer. Onderpand is de hoeve in Woensel op Vlokhoven gend. de Wittenboer bestaande uit huizen, erven, een hof, landerijen, beemden, weilanden, heivelden, houtwassen en overige rechten en toebehoren. De hoeve is thans in pacht bij Jan Ansems. De rente is losbaar met 1200 Karolusgulden [de rentevoet is dus 6 ¼ %].

4000 bis

1573, 1 december

Tweede identieke exemplaar van de oorkonde beschreven onder nr. 4000. Dit exemplaar was bestemd voor Anna Vijge.

4001.

1573, 1 december

Vestiging erfcijns hoeve Vught – De Braak

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten Gerwen en Tongelre de provisor vestigt een erfcijns van 50 Karolusgulden ten behoeve van Willem Michielsz. ten behoeve van Anna Vijge d.v.w. Jan en weduwe van Akbert van Deventer. Onderpand is de hoeve in Vught-St. Lambertus in de Braak bestaande uit huizen, erven, een hof, landerijen, beemden, weilanden, heivelden, houtwassen en overige rechten en toebehoren. De hoeve is thans in pacht bij Jan Thomassen. De rente is losbaar met 800 Karolusgulden.

Zie voor de aflossing nr. 4221 (29 november 1597)

4001bis

1573, 1 december

Tweede identieke exemplaar van de oorkonde beschreven onder nr. 4001. Dit exemplaar was bestemd voor Anna Vijge en is later ingeknipt als teken dat de rente was afgelost.

4002.

1573, 1 december

Overdracht land Kessel

Hendrik die Ruiters z.v.w. Hendrik z.v.w. Hendrik die Ruiters (voor een vierde deel);
Anthonius van Erp als man van Johanna d.v.w. Hendrik z.v.w. Hendrik die Ruiters; Anthonius is hiertoe gemachtigd door Hendrik Willemsz. 'Herincx' in een schepenoorkonde van Antwerpen (voor een vierde deel);

Hendrik Herincx gemachtigd krachtens een schepenoorkonde van 's-Hertogenbosch door Frans Berkmans man van Marie d.v. Jacob Heeren en Aleid d.v.w. Hendrik z.v.w. Hendrik die Ruiters (voor een vierde deel);

Hendrik die Ruiters, Anthonius van Erp, Hendrik Beyens en Maarten Poelmans als voogden over Hendrik minderjarige zoon van Jacob Heeren en Aleid voornd. (voor een vierde deel) zij allen dragen over aan Peter van Antwerpen z.v.w. Peter van Antwerpen

1. 1 morgen in een kamp gend. 'die Lange Lampoelen' in Kessel grenzend aan de kerk van Kessel; deze kamp heeft Hendrik die Ruiters verworven van de Tafel van de H. Geest
2. de helft van 14 hont land in Kessel 'in de Langhpoelen grenzend aan de Tafel voornd.

Belast met gebuurlijke plichten en het onderhoud van zegedijken, sluizen, sloten en weteringen.

4003.

1573, 31 december

Vestiging lijfrente

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. geest verklaart ontvangen te hebben van Margriet Petersdochter 25 Karolusgulden, in ruil waarvoor hij aan haar een lijfrente toezegt van 30 stuiver. Onderpand is het vermogen van de Tafel. Geschreven op papier.

4004.

1574, 13 februari

Vestiging erfcijs huis Orthenstraat

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre vestigt ten behoeve van Anna weduwe van Klaas Brugmans voor wat betreft het vruchtgebruik en haar kinderen Matthys en Hendrik voor wat betreft het erfrecht een erfcijs van 21 Karolusgulden uit een huis, erf en een leeg erfgoed in de Orthenstraat.

Ligging: tussen Hillegond weduwe van Jacob de Brouwer en haar kinderen en zekere mannen uit de stad St. Truiden en strekkend van de Orthenstraat tot aan een gemene straat gend. Achter de Kraan en het huis Het Blauw Schaap. De rente is losbaar met 300 Karolusgulden. [rentevoet dus 7%].

Afgelost op 15 februari 1608 (nr. 4277).

4004bis

Tweede identiek exemplaar van de oorkonde beschreven onder nr. 4004. Dit exemplaar was bestemd voor Anna en is ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

4005.

1574, 27 februari

Testament Jan Witlox en zijn vrouw Margriet

Pauwels Brokken priester en kapelaan van de kerk van Enschoot en notaris oorkondt.

Jan Witlox Jansz. en zijn vrouw Margriet Margriet Blokmansdochter (?) maken hun testament in aanwezigheid van het heilig Sacrament.

hij is ziek van lichaam maar gezond van geest, zij is gezond van geest en lichaam.
Zij vermaken aan de vier bedelorden die in Enschoot termijn houden en aan de St. Janskerk in 's-Hertogenbosch ieder een stuiver.

Volgt een onleesbare bepaling over de kinderen uit hun huwelijk verwekt.

Plaats van de handeling: het woonhuis van de testatoren in Enschoot in de kamer waar Jan ziek op bed lag

Getuigen van de handeling: Joost Daniels en Jan <onleesbaar> Willems en de kapelaan.

Taal: Nederlands.

Met het onleesbare zegel van de oorkonder.

Slecht leesbaar door verbleking.

Op de rug een onleesbare aantekening.

4006.

1574, 28 mei

Vestiging erfcijns huis Hinthamerstraat

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad vestigt ten behoeve van Gijbsbrecht z.v.w. Lucas Steyns een erfcijns van 7 Karolusgulden uit een huis in de Hinthamerstraat.

Ligging: tussen het Geefhuis en de erfgenamen van Hendrik Colen en strekkend van de straat tot aan het erfgoed van de Tafel voornd. De rente is losbaar met 100 Karolusgulden.

Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

Voor de aflossing zie nr. 4214 (7 juli 1597) en nr. 4006 (27 mei 1605).

4006bis

Tweede identieke exemplaar bestemd voor de verkoper.

Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

4007.

1574, 28 mei

Vestiging erfcijns land Helvoirt

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad vestigt ten behoeve van 'Dimpna' [= Dimf] weduwe van Arnt Martens wonend in Helvoirt een erfcijns van 13 Karolusgulden. Onderpanden zijn een akker in Helvoirt gend. de Cranenbraken groot 1

mudzaad en een stuk heiland daarachter en eraan grenzend ook 1 mudzaad groot. De rente is losbaar met 200 Karolusgulden.

4008.

1574, 28 mei

Vestiging erfcijns Hinthamerstraat

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad vestigt ten behoeve van Jacob Donk ten behoeve van Christina d.v.w. Lucas Steyns een erfcijns van 7 Karolusgulden uit een huis in de Hinthamerstraat.

Ligging: als nr. 4006.

Losbaar met 100 Karolusgulden.

4008bis

1574, 28 mei

Tweede identieke exemplaar van de oorkonde beschreven onder nr. 4008. Dit exemplaar was bestemd voor Christina.

4009.

1574, 28 mei

Vestiging erfcijns hoeve Heeswijk – op de Zoomgraaf

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad vestigt ten behoeve van mr. Jacob Donk ten behoeve van jonker Everard Pels z.v.w. jonker Gijsbrecht Pels een erfcijns van 65 Karolusgulden. Onderpand is de hoeve in Heeswijk op de Zoomgraaf bestaande uit huizen, erven, een hof, boomgaard, schaapskooi, bakhuis, landerijen, beemden, weilanden, houtwassen en overige rechten en toebehoren. De hoeve is thans in pacht bij Adriaan z.v.w. Hendrik Jongers. De rente is losbaar met 1400 Karolusgulden. Belast met een grondcijns aan de heer van Heeswijk.

Authentiek afschrift op papier van notaris Peter van Kessel van 19 april 1597. Een perkamenten versie is vastgemaakt aan de oorkonde van 29 mei 1589 (nr. 4117).

Afgelost in 1597 (zie nr. 4209).

4009bis

Identiek aan nr. 4009. Dit exemplaar was bestemd voor de Tafel.
Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

4010.

1574, 25 juni

Vestiging erfcijns hoeve Hilvarenbeek – op de Biest

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad vestigt ten behoeve van mr. Jacob Donk ten behoeve van deken en kapittel van Hilvarenbeek een erfcijns van 10 Karolusgulden 18 stuivers en 3 ortstuiver. Onderpand is de hoeve in Hilvarenbeek op de Biest bestaande uit huizen, erf, bouwsels, schuur, schaapskooi, akkerland, weiland, heivelden, houtwassen en overige rechten en toebehoren. De hoeve is thans in pacht bij Gijsbert van 'Boerden'. Belast met een grondcijns. De rente is losbaar met 175 Karolusgulden.

Zie voor de aflossing nr. 4226 (24 februari 1598).

4010bis

1574, 25 juni

Tweede identiek exemplaar van nr. 4010 bestemd voor het kapittel.

4011.

1574, 25 juni

Vestiging erfcijns hoeve Heeswijk – in de Kameron

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad vestigt ten behoeve van mr. Jacob Donk ten behoeve van Godfried z.v. Willem Teeuwens een erfcijns van 12 ½ Karolusgulden. Onderpand is de hoeve in Heeswijk in de Kameron bestaande uit huizen, erven, schuur, schaapskooi en overige gebouwen die daar op staan. De hoeve is thans in pacht bij Peter Laureyns. Belast met de grondcijns en erfpachten ter waarde van 3 mud rogge te betalen aan verschillende personen. De rente is losbaar met 200 Karolusgulden. Zie voor de aflossing nr. 4231 (19 december 1598).

4011bis

1574, 25 juni

Tweede identiek exemplaar van nr. 4011 bestemd voor de koper van de rente.

4012.

1574, 25 juni

Vestiging erfcijs Achter de Mandenmakers

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad vestigt ten behoeve van Willem van Veghel handelend namens het blok van de Vismarkt een erfcijs van 12 ½ Karolusgulden. Onderpand is een huis, erf, leeg erfgoed en vier kameren daar achter gend. in Sinte Quirijn Achter de Mandenmakers.

Ligging: tussen de erfgenamen van Simon Anthonisz. alias den Ijsbout en Beatrix weduwe van Adriaan Hartogs en strekkend van de straat tot aan de stadsmuur. De rente is losbaar met 200 Karolusgulden.

4013.

1574, 11 september

Testament Gerrit Willemsz. en Jenneke Adriaanssen (volledig)

Adriaan Bak pastoor van de St. Catharinaparochie in 's-Hertogenbosch en notaris oorkondt.

Gerrit Willemsz. en zijn vrouw Jenneke Adriaansz. maken hun testament hij is ziek van lichaam maar gezond van geest, zij is gezond van lichaam en geest

Legaten

1. Aan de parochiekerk van St. Catharina 5 stuivers eens
2. aan de vrouw van Hendrik Jansz. die woont in het huis waar Gerrit ziek ligt 3 guldens eens
3. aan de dienstboden Grietke en Hendrikske wegens hun trouwe hulp en diensten ieder een halve gulden eens, de gulden gerekend voor 20 Brabantse stuivers of plakken het stuk
4. aan Willemke Peters de dochter van zijn broer 6 gulden eens te betalen binnen drie jaar na zijn overlijden

Na zijn overlijden zullen Jenneke en Anneke Gerrits hun dochter samen het sterfhuis afhandelen en alle schulden betalen. Als zij later in der minne willen overgaan tot een deling van de boedel, dan krijgt Jenneke vooruit de goederen die haar als moeder toekomen (of er woerdtg bedoeld: de goederen die zij van haar moeder geërfd heeft). De rest delen zij gelijkelijk zoals het landrecht dat bepaalt. Jenneke echter krijgt wel het vriuchtgebruik van een stukje land van ½ morgen gelegen achter de hof van Gerrit. Na haar dood vererft dit land op de erfgenamen van Gerrit.

Plaats van de handeling: niet vermeld

Getuigen van de handeling: Peter van Kalenberg en Jan Hendriksz.

Taal: Nederlands

Afschrift op papier

4014.

1574, 20 september

Vestiging erfcijns hoeve Udenhout-Biezenmortel

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad heeft gevestigd ten behoeve van Hendrikje d.v.w. Willem Bonarts en weduwe van Jan Jacobs Willems een erfcijns van 62 ½ Karolusgulden met als onderpand de hoeve in Udenhout in de Biezenmortel. Deze bestaat uit huizen, erven, bouwsels, grond, de hof, landerijen, akkers, beemden, weilanden, heivelden, houtwassen en overige rechten en toebehoren.

Hendrikje verklaart nu dat deze altijd in zijn geheel of voor de helft mag worden afgelost door de Tafel met 1000 Karolusgulden voor de gehele rente.

Zie voor de aflossing nrs. 4169 en 4206.

4014bis

1574, 20 september

Identiek aan nr. 4014.

Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

4015.

1574, 20 september

Vestiging erfcijns huis Hinthamerstraat

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad vestigt ten behoeve van Gerard Colen ten behoeve van het blok van de Markt een erfcijns van 6 Karolusgulden en 5 stuivers. Onderpand is een huis aan de Hinthamerstraat.

Ligging: tussen het Geefhuis en het Prekersstraatje en strekkend vanaf de voorzijde tot aan de straat. De rente is losbaar met 100 Karolusgulden.

Afgelost op 3 september 1607 (nr. 4274).

4016.

1574, 20 september

Vesting erfcijns huis Hinthamerstraat

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Rutger van Berkel heer van Nuenen, Nederwetten, Gerwen en Tongelre en schepen van 's-Hertogenbosch en tevens krachtens de bevoegdheid hen gegeven door de drie leden van de stad heeft gevestigd ten behoeve van Gerard Colen ten behoeve van mr. Willem van Den Bosch priester en beneficiaat in de St. Janskerk een erfcijns van 9 Karolusgulden en 7 ½ stuiver uit een huis in de Hinthamerstraat (als nr. 4015).

De rente is losbaar met 150 Karolusgulden.

Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

Dit exemplaar was bestemd voor mr. Willem van Den Bosch.

Zie voor de aflossing 12 september 1598 (nr. 4228)

4016bis

1574, 20 september

Identiek aan nr. 4016.

Dit exemplaar was bestemd voor de Tafel.

Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

4017.

1575, 8 februari

Afstand recht van vruchtgebruik huis Hinthamerstraat

Hendrikje weduwe van Jan z.v.w. Jacob z.v.w. Willem van Herpt kramer draagt haar recht van vruchtgebruik op een huis in de Hinthamerstraat over mr. Jan van Turnhout, Thomas van Turnhout en Leonard Bartholomeusz. van Gemert als voogden over de minderjarige kinderen en van Hendrikje en Jan voornd.

Ligging: tussen het huis van Gerrit van Eyk z.v.w. Gerrit priester, kanunnik en cantor van de St. Janskerk en het Geefhuis. Strekkend van de straat tot aan Gerrit van Eyk voornd.

Dit huis is voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 29 januari 1552 in erfcijns uitgegeven.

4018.

1575, 8 februari

Overdracht huis Hinthamerstraat

Verwijzing naar nr. 4017 hierboven.

De voogden voornd. dragen het huis voornd. over aan mr. Willem Lombarts van Enkevoort aartsdiaken van de Famenne en kanunnik in het kapittel van St. Lambertus in Luik.

Het huis is belast met:

1. een grondcijns
2. een erfcijns van 12 pond payment aan de beneficiaten van de St. Janskerk
3. een erfpacht van ½ mud aan een altaar in de kerk van Oisterwijk
4. een losrente van 9 Karolusgulden aan Mechteld weduwe van Dirk den Engelsman
5. een losrente van 9 Karolusgulden aan Aleid 'int Meerblat'

Als blijkt dat er meer renten op het huis rusten dan zullen de overdragers dit vergoeden tegen de penning 20 of zoals bepaald is in de constitutiebrief.

Zie verder nr. 4124.

4019.

1575, 20 april

Verklaring omtrent recht van vruchtgebruik weduwe

Jan van Kessel notaris oorkondt.

Jan Ysbrands en Hendrik Heeren raadsman van 's-Hertogenbosch voogden van de minderjarige kinderen van wijlen Gijsbert Ysbrands en Agnes de weduwe van Ysbrand verklaren op verzoek van Agnes dat zij een fout hebben gemaakt. Zij hebben een rente van 5 Karolusgulden die was afgelost herbelegd in een rente op de Staten van Brabant van 6 Karolusgulden en 5 stuiver. Zij hebben nagelaten in de akte uitgegeven door de rentmeester van de Staten op te laten nemen dat de weduwe de tocht en de kinderen het erfrecht hebben. De voogden zullen hier alsnog voor zorgen.

Plaats van de handeling: in de griffie van de stad 's-Hertogenbosch

Getuigen van de handeling: Peter de Kort secretaris van de stad en Cornelis de Roy schrijver op de griffie.

Taal: Nederlands.

4020.

1575, 13 juli

Vestiging erfcijns hoeve St. Oedenrode - Neynsel

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Maarten Moons schepen van 's-Hertogenbosch en provisor ten behoeve van Goossen Willemsz. Jabeek ten behoeve van de reparatie van het altaar van de Zoete Naam Jezus in de St. Janskerk een erfcijns van 15 Karolusgulden en 12 ½ stuiver uit de hoeve in Gerwen. De hoeve bestaat uit huizen, erven, bouwsels met hun grond, hof, boomgaard, akkerland, weiland, beemden, heivelden, houtwassen en overige rechten en toebehoren. De hoeve is belast met een grondcijns aan de hertog. De rente is losbaar met 250 Karolusgulden.

4020bis

1575, 13 juli

Identiek aan nr. 4020.

Ingeknipt als teken dat de rente is afgelost.

4021.

1575, 13 juli

Vestiging lijfrente hoeve St. Oedenrode – Neynsel

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest en handelend in aanwezigheid en met toestemming van Maarten Moons schepen van 's-Hertogenbosch en provisor belooft te betalen aan Godfried van Engeland ten behoeve van Dirkje d.v.w. Hendrik Kottermans en na haar dood aan Hendrikje hun dochter een lijfrente van 9 Karolusgulden uit de hoeve in St. Oedenrode in Neynsel. De hoeve bestaat uit huizen, erven, bouwsels met hun grond, boomgaard, akkerland, weiland, beemden, heivelden, houtwassen en overige rechten en toebehoren. De rente is losbaar met 100 Karolusgulden.

--

1575, 13 juli

Vestiging erfcijns hoeve St. Oedenrode – Neijnsel

Zie oorkonde van 23 juni 1600 (nr. 4246) wanneer de erfcijns wordt afgelost.

4021a.

[ca. 1575]

Uittreksel uit het 'manuelboeck' van Lambert Udemans van Brouhese betreffende ontvangsten wegens cijzen en renten. De ligging van de onderpanden wordt niet vermeld. De meeste recente ontvangst is van 1575.

4022.

1576, 7 januari

Vestiging erfcijns Tongelre

Joost z.v. Hendrik Schouteten echtgenoot van Barbara d.v. Lucas Bierens vestigt ten behoeve van een erfcijns van 7 Karolusgulden uit onderpanden in Tongelre, namelijk een huis, erf, hof en aangelegen land groot 3 lopenzaad 'in de Loo' grenzend aan de gemeynte en een stuk weiland van 3 ½ lopenzaad in 't Goor. Belast met een grondcijns, een erfpacht van 4 ½ vat rogge en een erfcijns van 3 ½ gulden aan Jut van Vaarlaar.

4023.

1576, 7 januari

Overdracht erfciijnzen Verwersstraat

Joost z.v.w. Marcelis de Bruin als executeur van het testament van Hillegond weduwe van Godfried Potteye en d.v.w. Jan z.v.w. Klaas Prats, handelend krachtens een vergunning verleend door de koning van Spanje als hertog van Brabant van 5 september 1570 draagt over aan Jan 'Cierneels' Jansz. erfciijnzen van 2 pond en 1 pond payment uit een huis, erf, hof en achterhuis in de Verwersstraat.

Ligging: tussen Daniel Gerrits en Goossen Keelbreker.

4024.

1576, 20 juni

Overdracht vordering aan Tafel

Dirk z.v.w. Jacob Bernardsz. draagt een vordering van 25 Karolusgulden en 1 malder rogge gevestigd op 24 januari 1572 (zie nr. 3992) over aan mr. Jacob Donk ten behoeve van de Tafel van de H. Geest.

Geborgen onder nr. 3992.

4025.

1577, 28 maart

Overdracht rente op de stad 's-Hertogenbosch

Thomas van den Plasse handelend als man van Barbara d.v.w. Jacob Denysz. van Bergen en tevens gemachtigd in een akte afgegeven door het stadsbestuur van Middelburg door Cornelia d.v.w. Jacob voornd draagt over aan Sander z.v.w. Jacob van der Boesdonk een rente van 10 Rijnsgulden van 20 stuivers het stuk op de stad 's-Hertogenbosch.

Op de rug: een aantekening die erop wijst dat de rente later is verlaagd tot 6 gulden 16 stuivers en 5 mijten.

4026.

1577, 24 april

Aflossing rente

Gijsbrecht Jacobsz. van Uden z.v. Jacob en wijlen Lucia d.v.w. Jacob Sanders priester en Jan Willemsz. man van Marieke d.v. Jacob van Uden en Lucie verklaren dat mr. Goyaart Lombartz. van Enkevoort aan hen heeft afgelost een erfciijns van 20 pond payment uit 8 morgen land in Empel.

Taal: Nederlands.

4027.

1577, 10 mei

Vestiging rente Staten van Brabant

De Staten van Brabant verkopen aan mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest een losrente van 10 Karolusgulden losbaar met 120 Karolusgulden [12 %!].

Met het beschadig de zegel voor contracten van de Staten.

Op de rug: in 1640 is de rente verlaagd van de penning 12 tot de penning 16 en in 1658 is de rente weer verlaagd tot de penning 20.

4028.

1577, 11 mei

Overdracht recht van vruchtgebruik huis Hinthamerstraat

Goossen z.v.w. Gijsbrecht Goossens handelend als echtgenoot van Judith oftewel Jut weduwe van Jan z.v.w. Gerard van Munster smid draagt over aan Hendrik Gerritsz., Reinier Gerritsz., Reinier Loyen en Rutger Bolarts voogden van de minderjarige kinderen van Jut en wijlen Jan het vruchtgebruik van de helft van een huis, erf, leeg erfgoed en achterhuis in de Hinthamerstraat.

Ligging: mr. Dirk van der Hoeven en Adriaan van Helmond.

Dit huis is op 25 augustus 1561 in erfcijns uitgegeven.

4029.

1577, 20 juni

Vestiging erfcijns kamp Hintham

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest handelend in aanwezigheid en met toestemming van mr. Maarten Moons de provisor vestigt ten behoeve van jonkvrouwe Anna Pels weduwe van jonker Peter van Eyk een erfcijns van 37 ½ Karolusgulden. Onderpand is een kamp weiland van 10 morgen in het Vrijdom gewoonlijk genaamd de Heiligegeest Koekamp.

Ligging: tussen de Vliert en de molenaars die in Hintham wonen, strekkend van Maarten van Poppel en meerdere anderen genaamd d'Eindhouts tot aan het huis van de leprozen. en Adriaan van Schijndel. De rente is losbaar met 600 Karolusgulden.

Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

Afgelost op 29 juni 1597 (nr. 4213)

4029bis

1577, 20 juni

Identiek aan nr. 4029. Dit exemplaar is niet ingeknipt en was bestemd voor deTafel.

4030.

1577, 20 juni

Vestiging erfcijns kamp Hintham

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest handelend in aanwezigheid en met toestemming van mr. Maarten Moons de provisor vestigt ten behoeve van Jasper z.v.w. Jan Mathysz. van 'Ryenshoven' ten behoeve van Luitgaard weduwe van Evert Thomasz. (vruchtgebruik) en de kinderen van Luitgaard en Evert voornd (het erfrecht) een erfcijns van 12 ½ Karolusgulden. Onderpand is een kamp weiland van 10 morgen in het Vrijdom gewoonlijk genaamd de Heiligegeest Koekamp. De rente is losbaar met 200 Karolusgulden.

Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

Zie voor de aflossing nr. 4221 (29 november 1597).

4030bis

1577, 20 juni

Vestiging erfcijns (2de) kamp Hintham

Lijkt identiek aan nr. 4030, maar is een tweede erfcijns van 12 ½ Karolusgulden met hetzelfde onderpand als nr. 4030.

Ingeknipt als teken dat de rente later is afgelost.

Zie voor de aflossing nr. 4222 (3 december 1597).

4030ter

1577, 20 juni

Identiek aan nr. 4030bis of nr. 4030, ook ingeknipt en ook bestemd voor de Tafel.

4030 quater

1577, 20 juni

Identiek aan nr. 4030 of 4030bis, ook ingeknipt en bestemd voor Luitgaard.

4031.

1577, 5 juli

Vestiging erfcijns St. Oedenrode – Neynsel

Peter z.v.w. Gielis van Erp handelend als man van Margriet d.v.w. Willem Willemsz. Gysen vestigt ten behoeve van Lambert z.v. Jan Rutten een erfcijns van 3 ½ Karolusgulden, Onderpand is de helft van een huis, erf, hof, schuur een aangelegen erfgoed groot 1 mudzaad in St. Oedenrode in Neynsel gend. Duimkens Erve.

Belast met de grondcijns aan de hertog, een erfpacht van 1 mud rogge aan Hendrik Lucasz. jr., een erfpacht van 2 sester rogge aan de Tafel van de H. Geest in St. Oedenrode, een erfpacht van 1 sester rogge aan de kerk van St. Oedenrode, dit alles uit het hele onderpand.

4032.

1577, 25 november

Schuldbekentenis

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest handelend met toestemming van Joost van Ouwen de provisor verklaart schuldig te zijn aan Jacob van Strijp 321 Karolusgulden.

Aantekening dat dit is terugbetaald op 27 oktober 1594 aan Anneke van Poppel.

Geschreven op papier.

Taal: Nederlands.

4033.

1578, 31 mei

Overdracht erfcijns hoeve Woensel – Witten Boer

Mr. Hendrik Bloyman heer van Helvoirt, Frans Hendriksz. van Gestel meester van het Groot Gasthuis en Willem Michiels handelend als executeurs van het testament van Anna Vijge dragen over een erfcijns van 75 Karolusgulden op een hoeve in Woensel gend. Den Witten Boer. De rente is gevestigd op 1 december 1573 door de meester van de Tafel van de H. Geest en wordt nu overgedragen aan mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel voornd. en is bestemd voor de arme vondelingen.

4034.

1578, 23 oktober

Schuldbekentenis gilde St. Catharina Empel

Mr. Goyaarts Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest verklaart geleend te hebben van het gilde van St. Catharina in Empel 60 Karolusgulden. Hij heeft het geld ontvangen uit de handen van Jan van Empel pastoor van Empel. De lening is renteloos 'vuyt goeder vrientschappe'. Hij betaalt terug wanneer het gilde daar om vraagt. Het gehele vermogen van de Tafel is onderpand.

Op de rug: deze obligatie is betaald en gekort aan een erfcijns van 20 pond oudgeld gaande uit het huis van mr. Jacob van Berchem in de Orthenstraat met berwijzing naar een register d.d. 10 augustus 1585.

Geschreven op papier.

--

1579, 30 april

Overdracht huis van Ysselstein Orthenstraat

Gevidimeerd op 27 april 1619 (nr. 4370).

4035.

1579, 27 mei

Belening gilde slaggers 's-Hertogenbosch

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest handelend in aanwezigheid en met toestemming van Jeronimus Wijnands de provisor en gemachtigd door de drie leden van het stadsbestuur verkoopt drie 'looten' in het vleeshuis aan Hendrik Somers ten behoeve van het ambachts van de vleeshouwers 'ende dat by maniere van beleeninge' voor de som van 200 Karolusgulden. Losbaar met 200 Karolusgulden.

Op de rug: aantekening dat de lening op 13 januari 1626 is terugbetaald aan de dekens van het gilde.

Geschreven op papier.

In twee exemplaren aanwezig.

4036.

1579, 14 juli

Uitwinning huis Korenbrug

Jan van Beerdonk notaris oorkondt.

Hendrik Arntsz. van Zutphen is door schepenen van 's-Hertogenbosch gericht in een huis, erf en ledige plaats daaraan grenzend bij de Korenbrug wegens een achterstallige erfcijns van 10 Karolusgulden gevestigd voor scheenen van 's-Hertogenbosch op 8 maart 1535. Het huis ligt tussen Beatrix weduwe van Pauwels z.v.w. Pauwels Raessen (?) en Klaas Zegersz. Hammakers, strekkend van de Kruisstraat tot aan Sofie d.v.w. Geerling van Nuland.

Hendrik heeft het huis krachtens vonnis van de schepenen op 12 juli 1578 gekocht en ervoor geboden 70 gulden en betaling van alle gemaakte onkosten.

In navolging van de raminge van 1495 wordt het huis nu in de herberg De Kuip aan de Markt ten overstaan van de notaris geveild. Hendrik biedt 70 gulden, de gemaakte onkosten, de kosten van het drinkgelag en het jaar rente dat verlopen is en nog niet is betaald. Hij stelt als voorwaarde dat als iemand anders hoger biedt en koper wordt, dat hij binnen veertien dagen alles moet betalen, zo niet dan blijft het huis van hem. Mr. Peter z.v.w. Laurens Pelgrom meldt dat hij op dit huis een rente van 3 ½ Rijngulden heeft gevestigd voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 17 februari 1495. Deze rente is zeven jaar achterstallig. Vervolgens verschijnt Adam van den Laar handelend namens Liesbeth d.v. Laurens Pelgrom. Zij heeft een rente van 6 gouden Philippusschilden van 25 stuivers het stuk op dit huis en zekere onderpanden in Erp. Deze rente is gevestigd voor schepenen van 's-Hertogenbosch op 22 november 1517. Zij heeft nog een rente op dit huis van 2 gouden overlense Rijnguldens gevestigd op 3 februari 1497. Beide laatstgenoemde renten zijn ook acht jaar achterstallig.

Hendrik wordt als hoogste bieder na het uitgaan van de kaars koper.

Getuigen van de handeling: Adam van de Laar, Jacob van der Straten, beide notarissen en Dirk de Bont, Wernaar Grevenraad en Hendrik Hendriksz. poorters en ingezetenen van 's-Hertogenbosch.

4037.

1579, 25 juli

Verhuur huis Crullartstraat emigratie

Cornelis van Lith verhuurt zijn huis in de Crullartstraat voor één jaar aan Peterken van den Kolk voor 12 Karolusgulden per jaar. Hij woonde in dat huis. Mocht hij terugkeren uit Gorcum, dan mag de huur met een termijn van veertien dagen worden opgezegd.

Ondertekend door 'Peterken van de Kollyck'

Geschreven op papier.

Op de rug: aantekeningen over onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd in 1579 en 1580.

4038.

1579, 29 juli

Vestiging erfcijns hoeve Tilburg

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest handelend in aanwezigheid en met toestemming van Jeronimus Wijnands de provisor vestigt ten behoeve van Peter Curtius ten behoeve van Arnt z.v.w. Klaas Swaans bakker van de Tafel voornd. een erfcijns van 17 ½ Karolusgulden met de hoeve in Tilburg als onderpand. De hoeve bestaat uit huis, erf, schuur, schaapskooi, bakhuis, akkerland, weiland, beemd, heivelden, houtwas en overige rechten en toebehoren. De rente is losbaar met 250 Karolusgulden.

Op de rug: aantekening dat de rente is 1597 is afgelost.

Ingeknipt als teken dat de rente is afgelost.

Dit exemplaar was bestemd voor de koper.

Voor de aflossing zie nr. 4217 (29 juli 1597).

4038bis

1579, 29 juli

Identiek aan nr. 4038. Dit exemplaar, ook ingeknipt, was bestemd voor de Tafel.

4039.

1579, 18 november

Verkoop tiend Zeelst

Mr. Goyaart Lombartsz. van Enkevoort meester van de Tafel van de H. Geest handelend in aanwezigheid en met toestemming van mr. Dirk van Veghel de provisor en gemachtigd door de drie leden van de stad op 28 februari 1573 draagt na verkoop over aan Willem van Taterbeek Willemsz. een vierde deel van de grote tiend van Zeelst.

De verkoper mag de tiend altijd lossen met 900 Karolusgulden.

Taal: Nederlands.

Zie voor de aflossing nr. XXXX

EINDE DEEL 1560 - 1579

